

สรุปสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ม.1 – 3)
(ปรับปรุงใหม่สำหรับเตรียมสอบเข้า ปี พ.ศ.2552)

โดย

นาวาอากาศโท ดร.สุมิตร สุวรรณ

ห้องเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 28

ห้องเรียนนายเรืออากาศ รุ่นที่ 35

อดีตอาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายเรืออากาศ

การศึกษา

ปริญญาเอก สาขาวิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารศาสตร์ โรงเรียนนายเรืออากาศ

โทรศัพท์ : 08-9662-9849

E-mail : sumit3351@yahoo.com

แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 กลุ่มสาระ คือ

สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม	หน้า 1
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต	หน้า 12
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	หน้า 22
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	หน้า 28
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	หน้า 45

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

→ ความรู้ทั่วไป :

ศาสนาจากศัพท์ในภาษาสันสกฤต คือ “ศาสน์” ตรงกับคำในภาษาบาลี คือ “ศาสน์” แปลว่า คำสั่งสอน หรือ การปกครอง

องค์ประกอบของศาสนา

1. ศาสดา
2. คัมภีร์/หลักธรรม
3. สัญลักษณ์
4. ผู้สืบทอด
5. พิธีกรรม
6. ศาสนสถาน

มูลเหตุการเกิดศาสนา

1. ความไม่รู้
2. ความหวาดกลัว
3. ความเลื่อมใส ศรัทธาจนรักภักดี

→ ศาสนาพุทธ :

ศาสดา คือ พระพุทธเจ้า พระนามเดิม คือ สิทธัตถะ แปลว่า ผู้สำเร็จในสิ่งที่ประสงค์
สิ่งที่ตรัสรู้ เรียกว่า อริยสัจ 4 แปลว่า ความจริงอันประเสริฐ ประกอบด้วย

1. ทุกข์ – ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ การเกิด แก่ เจ็บ ตาย
2. สมุทัย – สาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ คือ ตัณหา (ความอยาก) ได้แก่
 - 2.1 กามตัณหา – ความอยากในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส
 - 2.2 ภวตัณหา – ความอยากได้ อยากมี อยากเป็น
 - 2.3 วิภวตัณหา – ความไม่ อยากได้ ไม่อยากมี ไม่อยากเป็น
3. นิโรธ – ความดับทุกข์/การปราศจากความทุกข์
4. มรรค – ทางดับทุกข์ เรียกว่า มรรค 8 หรือทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ได้แก่
 - 4.1 สัมมาทิฐิ คือ เห็นชอบ – อริยสัจ 4
 - 4.2 สัมมาสังกัปปะ คือ ดำริชอบ – ไม่พยาบาท ไม่เบียดเบียน

- 4.3 สัมมาวาจา คือ เจรจาชอบ – ไม่พูดเท็จ ส่อเสียด เพื่อเจ้า เหลวไหล
- 4.4 สัมมากัมมันตะ คือ การงานชอบ – ไม่ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์
- 4.5 สัมมาอาชีวะ คือ เลี้ยงชีพชอบ – ไม่คดโกง ค้ายาเสพติด
- 4.6 สัมมาวายามะ คือ ความเพียรชอบ – มีความเพียรพยายาม
- 4.7 สัมมาสติ คือ ระลึกชอบ – ตั้งสติให้รู้เท่าทัน
- 4.8 สัมมาสมาธิ คือ ตั้งใจชอบ – ตั้งจิตให้มีสมาธิแน่วแน่

นิกายที่สำคัญ

1. นิกายเถรวาท/หินยาน – เครื่องครัดพระธรรมวินัย มีผู้นับถือมากในศรีลังกา พม่า ไทย ลาว
2. นิกายอจารีวาท/มหายาน – แก่ใจพระธรรมและพระวินัย มีผู้นับถือมากในจีน ญี่ปุ่น เกาหลี

หลักธรรมที่สำคัญของศาสนาพุทธ

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว : กฎแห่งกรรม

ไตรลักษณ์ : กฎธรรมชาติ

1. อนิจจตา – ความไม่เที่ยง
2. ทุกขตา – ความเป็นทุกข์
3. อนัตตตา – ความไม่มีตัวตน

ไตรสิกขา : หลักการพัฒนาชีวิต

1. ศีล
2. สมาธิ
3. ปัญญา

อิทธิบาท 4 : การสร้างความสำเร็จในชีวิต

1. ฉันทะ - ความพอใจ
2. วิริยะ - ความพยายาม
3. จิตตะ - เอาใจใส่
4. วิมังสา - หมั่นตรองใช้ปัญญา

สังคหวัตถุ 4 : หลักการสังคมสงเคราะห์

1. ทาน – การให้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
อามิสทาน – การให้วัตถุสิ่งของ
ธรรมทาน – การให้ธรรม วิชาความรู้
2. ปิยวาจา – การเจรจาด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน
3. อัถตจริยา – การบำเพ็ญประโยชน์
4. สมานัตตตา – การวางตัวให้เข้ากับผู้อื่น

พรหมวิหาร 4 : หลักการอยู่ร่วมกันในสังคม

1. เมตตา – ความรักใคร่ ปราบปรามให้ผู้อื่นได้รับความสุข
2. กรุณา – ความสงสารคิดช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา – ความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข
4. อุเบกขา – การวางใจเป็นกลางเมื่อผู้อื่นเป็นสุข/ทุกข์

ขั้น 5 : องค์ประกอบของชีวิต

1. รูป – ส่วนที่เป็นร่างกาย ประกอบด้วยธาตุดิน น้ำ ลม ไฟ
2. วิญญาณ – การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส
3. เวทนา – ความรู้สึกที่เกิดขึ้น
4. สัญญา – การกำหนดหมายรู้
5. สังขาร – สิ่งที่ปรุงแต่งจิต

สาราณียธรรม 6 : หลักสามัคคีธรรม

1. เมตตากายกรรม – การช่วยเหลือ การแสดงกิริยาสุภาพอ่อนน้อม
2. เมตตาวาจากรรม – การช่วยอบรมสั่งสอน บอกสิ่งที่ดี
3. เมตตามโนกรรม – การตั้งจิตปรารถนาดีต่อกัน
4. สาธารณ โภคิ – การแบ่งปัน
5. สีสสามัญญา – เป็นผู้มึศีลธรรม
6. ทิฏฐิสามัญญา – มีความคิดเห็นตรงกัน

ทิศ 6 : หลักมนุษยสัมพันธ์ (หันหน้าไปทิศตะวันออก)

1. ทิศเบื้องหน้า (บุรตถิมทิศ) – บิดา มารดา
2. ทิศเบื้องขวา (ทักษิณทิศ) – ครู อาจารย์
3. ทิศเบื้องหลัง (ปัจฉิมทิศ) – ภรรยา สามี
4. ทิศเบื้องซ้าย (อุตตรทิศ) – มิตรสหาย
5. ทิศเบื้องบน (อุปรัมทิศ) – สมณพราหมณ์ ภิกษุ
6. ทิศเบื้องล่าง (เหนือภูมิทิศ) – ลูกจ้าง ผู้ใต้บังคับบัญชา

อบายมุข 6 : ทางแห่งความเลื่อม

1. เสพสุราของมีนเมา
2. เที่ยวกลางคืน
3. เที่ยวดูการเล่น
4. เล่นการพนัน
5. คบคนชั่วเป็นมิตร
6. เกียจคร้านการงาน

หลักการสร้างตนเป็นคนดี

1. มีความกตัญญูกตเวที
2. รู้จักกาลเทศะ (รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลเวลา รู้จักสังคม รู้จักบุคคล)
3. ซื่อสัตย์สุจริต
4. ไม่เห็นแก่ตัว

หลักธรรมในการปกครอง

1. การให้
2. การตั้งอยู่ในศีล
3. การบริจาค
4. ความซื่อตรง
5. ความอ่อนโยน
6. ความมีตบะ (การขจัดความมัวเมามีให้ครอบงำ)
7. ความไม่โกรธ
8. ความไม่เบียดเบียน

9. ความอดทน
10. ความตั้งมั่นในธรรม

หลักธรรมในการดำรงชีวิต

1. โลกธรรม 8 - ลาภกับเสื่อมลาภ ยศกับเสื่อมยศ ดีเทียบกับสรรเสริญ สุขกับทุกข์
2. บุญกิริยาวัตถุ 3 - การให้ทาน การรักษาศีล การภาวนา
3. ความไม่ประมาท
4. ความเคารพ
5. การอ่อนน้อมถ่อมตน

หลักธรรมในการทำความดี

1. สุจริต 3 – กายสุจริต วาจาสุจริต มโนสุจริต
2. ทุจริต 3 – กายทุจริต วาจาทุจริต มโนทุจริต
3. ความกตัญญูกตเวที – การรู้คุณและการตอบแทนแก่ผู้มีบุญคุณ

พิธีกรรมและวันสำคัญของศาสนาพุทธ

1. วันมาฆบูชา - ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 (ถ้ามีเดือน 8 สองหน ตรงกับ 15 ค่ำ เดือน 4)
- พระสงฆ์ 1,250 รูป มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
2. วันวิสาขบูชา - ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
- เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ
3. วันอาสาฬหบูชา - ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
- พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก กัณฑ์แรกชื่อ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
4. วันเข้าพรรษา - แรม 1 ค่ำ เดือน 8
- พระภิกษุต้องจำพรรษาอยู่ที่วัด
5. วันออกพรรษา - ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11
- มีการทำปวารณา คือ ให้อภัยต่อกันได้

➔ ศาสนาคริสต์ :

- ศาสดา คือ พระเยซู
- พระเจ้า คือ พระยะโฮวาห์
- กำเนิดในดินแดนปาเลสไตน์
- วิวัฒนาการมาจากศาสนายิว/ยูดา
- มีคนนับถือมากที่สุดในโลก

นิยายที่สำคัญ

1. โรมันคาทอลิก – ยึดมั่นในคำสอนของพระเยซู มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงโรม
2. ออร์ทอดอกซ์ – เชื่อในเรื่องตรีเอกานุภาพ รูปแบบพิธีกรรม
3. โปรเตสแตนต์ – ศรัทธาในพระเจ้าสำคัญกว่าพิธีกรรม มีไม้กางเขนเป็นเครื่องหมาย

หลักคำสอนพื้นฐาน

หลักบัญญัติ 10 ประการ

1. มีพระเจ้าองค์เดียว
2. อย่าทำรูปเคารพสำหรับตน
3. อย่าออกนามพระเจ้าโดยไม่มีสาเหตุ
4. จงระลึกถึงวันชะบาโต
5. จงนับถือบิดามารดา
6. อย่าฆ่ามนุษย์
7. อย่าผิดประเวณี
8. อย่าลักทรัพย์
9. อย่าเป็นพยานเท็จ
10. อย่าโลภในของผู้อื่น

หลักตรีเอกานุภาพ มี 3 บุคคล คือ

1. พระบิดา – ผู้สร้างมนุษย์และสรรพสิ่ง
2. พระบุตร – พระเยซู
3. พระจิต – พระเจ้า

หลักความรัก : ความรัก ความเมตตา ความเสียสละ และการให้อภัยแก่เพื่อนมนุษย์

หลักธรรมสำหรับการพัฒนาตนเองของคริสต

1. ความขยัน
2. ความสุภาพถ่อมตน
3. ความซื่อสัตย์
4. ความรู้จักพอ
5. เป้าหมายสูงสุดของชีวิต

หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของคริสต

1. ความรักเพื่อนมนุษย์
2. ความประหยัดและความซื่อสัตย์
3. การให้อภัย
4. ความเมตตากรุณา
5. การแบ่งปัน
6. ความยุติธรรม
7. ความเสมอภาค
8. ความสามัคคี

พิธีกรรมที่สำคัญของคริสต

1. พิธีศีลล้างบาป/ศีลจุ่ม – การชำระบาปทางจิตใจ
2. พิธีศีลกำลัง – ยืนยันว่ายอมรับนับถือคริสต์ศาสนาจริง
3. พิธีศีลมหาสนิท – โดยรับประทานขนมปังกับเหล้าองุ่นซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนเนื้อและเลือดของพระเยซูที่เสียสละเพื่อไถ่บาปให้แก่มนุษย์
4. พิธีสมรส – ผู้รับศีลแล้วห้ามอย่า/สมรสใหม่ ถ้าสามี/ภรรยายังมีชีวิตอยู่
5. พิธีสารภาพบาป – การสารภาพบาปต่อบาทหลวง
6. พิธีเจิมคนไข้ – บาทหลวงจะประกอบพิธีให้คนไข้เจ็บหนักใกล้ตายเพื่อชำระบาป
7. พิธีบวช – บวชเป็นบาทหลวงซึ่งสึกไม่ได้

วันสำคัญทางศาสนาคริสต์

1. วันคริสต์มาส – วันที่ 25 ของทุกปี เป็นวันฉลองการบังเกิดขึ้นของพระเยซู
2. วันอีสเตอร์ – ช่วงเดือน มี.ค. – เม.ย. เป็นวันฟื้นคืนชีพจากความตายของพระเยซู

➔ ศาสนาอิสลาม

- ศาสดา คือ พระฮัมมัด
- พระเจ้า คือ พระอัลเลาะห์
- กำเนิดในนครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
- อิสลาม แปลว่า สันติ ความสงบ นอบน้อม
- คัมภีร์อัลกุรอาน เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์

นิกายที่สำคัญ

1. นิกายซุนนี – เครื่องครัดการปฏิบัติตามคัมภีร์ ขอมรับผู้นำ 4 คนแรกที่ใกล้ชิดศาสดา
2. นิกายชีอะห์ – ขอมรับท่านอาลี บุตรเขยของศาสดาเป็นผู้นำ
3. นิกายคอวาริจญ์ – ผู้ที่จะเป็นคอลีฟะห์ต้องมาจากการเลือกตั้งเสรี
4. นิกายวาฮาบี – ไม่นับถือใคร ไม่เชื่อศาสดาเป็นผู้แทนพระอัลเลาะห์

หลักคำสอนพื้นฐาน

หลักศรัทธา 6 ประการ

1. ศรัทธาในพระอัลเลาะห์
2. ศรัทธาในบรรดาทูตของพระอัลเลาะห์
3. ศรัทธาในคัมภีร์อัลกุรอาน
4. ศรัทธาในบรรดาพยากรณ์
5. ศรัทธาในวันพิพากษา โดยพระอัลเลาะห์จะพิพากษาความดีความชั่วของมนุษย์
6. ศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น สุข ทุกข์ โชคดี โชคร้าย

หลักปฏิบัติ 5 ประการ

1. การนับถือพระเจ้าองค์เดียว “พระอัลเลาะห์/พระอัลล่า”
2. การสวดมนต์/การละหมาด อย่างน้อยวันละ 5 ครั้งเพื่อแสดงความภักดีต่อพระอัลเลาะห์
3. การถือศีลอด/อัสเซฮัม ปีละ 1 เดือนในเดือนรอมฎอน (เดือนที่ 9 ในศาสนาอิสลาม)
บังคับตนให้งดการบริโภคอาหารและน้ำ ตั้งแต่รุ่งอรุณถึงตะวันตกขอบฟ้า เพื่อฝึกจิตใจให้ตัดขาดกิเลส รู้ถึงสภาพความยากจน
4. การประกอบพิธีฮัจญ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ปีละ 1 ครั้ง (เดือนที่ 12 ในศาสนาอิสลาม)
เพื่อปลดเปลื้องความรู้สึกแตกต่างทางเชื้อชาติ ฐานะ ลดความเย่อหยิ่ง และฝึกความอดทน
5. การบริจาค/ซะกาต ชาวมุสลิมถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องสละทรัพย์เพื่อแบ่งปันแก่ผู้อื่น

หลักธรรมสำหรับการพัฒนาตนเองของอิสลาม

1. การรักษาความสะอาดของร่างกาย
2. การแสวงหาความรู้
3. ความซัจจริง
4. การละเว้นอบายมุข
5. ความพอดี

หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของอิสลาม

1. ความยุติธรรม
2. ความเสมอภาค
3. เสรีภาพในการนับถือศาสนา
4. การประนีประนอม
5. ไม่ละเมิดผู้อื่น

➔ ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

- เก่าแก่ที่สุดในโลก
- เป็นศาสนาของพวกที่เรียกตัวเองว่า อารยัน แปลว่า ผู้เจริญ แบ่งเป็น 3 วรรณะ คือ พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ และวรรณะของชาวพื้นเมืองอีก 1 วรรณะ คือ ศูทร
- ไม่มีศาสดา วิวัฒนาการมาจากลัทธิบูชาธรรมชาติ
- มีพระเจ้า 3 องค์ คือ พระพรหม (ผู้สร้าง) พระวิษณุ (ผู้รักษา) พระศิวะ (ผู้ทำลาย)
- มีคัมภีร์คำสอนที่สำคัญ คือ คัมภีร์พระเวท (ตอนแรกมี 3 คัมภีร์ เรียกว่า ไตรเวท)
 1. ฤคเวท – กล่าวถึงเทพทั้งหลาย
 2. ยชุรเวท – กล่าวถึงการบูชาเทพต่าง ๆ
 3. สามเวท – คำสวดบูชาและสรรเสริญเทพ
 4. อาถรรพเวท – มนต์ที่ทำให้เกิดความเจริญ/ความเสื่อม

นิกายที่สำคัญ

1. นิกายไศวะ – นับถือพระศิวะเป็นใหญ่ เป็นผู้สร้างโลก นับถือศิวลึงค์
2. นิกายไวษณพ – นับถือพระวิษณุ
3. นิกายพรหม – นับถือพระพรหม

หลักคำสอนพื้นฐาน

1. พระเจ้าสร้างโลก
2. กฎแห่งกรรม
3. วรรณะ 4 คือ พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ ศูทร และมีคนนอกวรรณะ เรียกว่า จัณฑาล
4. หลักอาศรม 4 – ขั้นตอนของชีวิต
 - 1) พรหมจารี – ศึกษาศึกษาเล่าเรียน
 - 2) คฤหัสถ์ – ศึกษารองเรียน
 - 3) วานปรสัถ์ – ศึกษานักบวช
 - 4) สันบาสิ – การดำเนินชีวิตขั้นสุดท้ายคนเดียว

หลักธรรมสำหรับการพัฒนาตนเองของพราหมณ์-ฮินดู

1. หลักจริยธรรม 10 ประการ ได้แก่
 - ธฤติ (ความมั่นคง)
 - กษมา (ความอดทน)
 - ทมะ (การระงับจิต)
 - อัศเตยะ (การไม่ลักขโมย)
 - เสาจะ (ความบริสุทธิ์)
 - อินทริยนิครหะ (การระงับความรู้สึก)
 - ชี (ปัญญา สติ)
 - วิทยา (ความรู้ทางปัญญา)
 - สัตยะ (ความจริง)
 - อโกธะ (ความไม่โกรธ)
2. อย่าทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ
3. จงอดทนต่อคำที่ล่วงเกิน
4. การต้อนรับด้วยความเอื้ออารี
5. การไม่ทำร้าย มีสัจจะ เว้นการขโมย

หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

1. ไม่พึงทำร้ายผู้อื่น
2. มีความกรุณา
3. ต้อนรับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
4. การมีสัจจะ
5. ไม่ลักทรัพย์
6. การทำตามหน้าที่

พิธีกรรมที่สำคัญ

1. ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับวรรณะ เช่น แต่งงานข้ามวรรณะไม่ได้ คนในวรรณะต่ำจะปรุงอาหารให้คนวรรณะสูงกินไม่ได้ ประกอบอาชีพตามวรรณะ
2. พิธีสังสการ – พิธีทำให้บริสุทธิ์
3. พิธีศราทธ – การทำพิธีกรรมให้แก่ดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ
4. พิธีบูชาเทวดา

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

๑ ระบอบประชาธิปไตย

ความหมาย - ประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์น แห่งสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า
“ประชาธิปไตย เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน”

รูปแบบ

1. แบบพระมหากษัตริย์ คือ กษัตริย์เป็นประมุข นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร เช่น อังกฤษ สเปน เบลเยียม ไทย ญี่ปุ่น มาเลเซีย
2. แบบประธานาธิบดี คือ ประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย
3. แบบกึ่งประธานาธิบดี คือ ประธานาธิบดีเป็นประมุข นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี โปแลนด์ ออสเตรีย สิงคโปร์

ลักษณะสำคัญของประชาธิปไตย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครอง
2. การยึดหลักกฎหมายหรือหลักนิติธรรม
3. การปฏิบัติตามกฎหมายและเคารพสิทธิเสรีภาพ
4. การยอมรับการตัดสินใจของฝ่ายข้างมาก

หลักการสำคัญของประชาธิปไตย

1. อำนาจอสูงสุดในการปกครอง เรียกว่า อำนาจอธิปไตย คือ นิติบัญญัติ บริหารและตุลาการ
2. ประชาชนใช้อำนาจอธิปไตยทางตรงหรือทางอ้อมโดยการเลือกตั้งผู้แทน
3. สิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะได้รับการคุ้มครอง
4. ยึดกฎหมายเป็นหลักสำคัญในการปกครอง

ข้อดีของระบอบประชาธิปไตย

1. เปิดโอกาสให้ประชาชนส่วนมากดำเนินการปกครองประเทศ
2. ให้ประชาชนใช้สิทธิเสรีภาพได้อย่างเสมอภาคกัน
3. ถือกฎหมายเป็นมาตรฐานในการปกครอง
4. ระวังความขัดแย้งโดยสันติวิธี

ข้อจำกัดของระบอบประชาธิปไตย

1. มีความล่าช้าในการตัดสินใจ
2. เสียค่าใช้จ่ายมากในการดำเนินการ เช่น การเลือกตั้ง
3. ไม่เหมาะกับประเทศที่ยากจนและประชาชนด้อยการศึกษา

คุณธรรมของการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมประชาธิปไตย

1. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
2. มีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่
3. รับฟังความคิดเห็นและเคารพมติของเสียงส่วนมาก
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต
5. มีความสามัคคี
6. มีความละเอียดและเกรงกลัวในการทำความชั่ว
7. มีความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง
8. ส่งเสริมคนดีให้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ

สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของชาวไทยต่อประเทศชาติที่สำคัญ

1. มีหน้าที่ในการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
2. มีหน้าที่ป้องกันประเทศ เสียภาษี รับการศึกษา สืบสานศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย
4. มีสิทธิในการฟ้องหน่วยราชการ มีสิทธิต่อต้านโดยสันติวิธี

➔ ระบอบเผด็จการ

รูปแบบ

1. แบบฟาสซิสต์ – อำนาจในการปกครองอยู่ที่ผู้นำคนเดียว ซึ่งมักจะได้รับการสนับสนุนจากกองทัพและกลุ่มนักธุรกิจ เช่น สมัยฮิตเลอร์ของเยอรมัน สมัยมุสโสลินีของอิตาลี สมัยนายพล ฟรัง โกของสเปน (ในปัจจุบันไม่มีแล้ว)
2. เผด็จการทหาร – อำนาจในการปกครองอยู่ที่คณะผู้นำฝ่ายทหาร เช่น ประเทศพม่า สมัยจอมพลสฤษดิ์ จอมพลถนอม สมัยนายพลโตโจของญี่ปุ่น

3. แบบคอมมิวนิสต์ – อำนาจในการปกครองอยู่ที่พรรคคอมมิวนิสต์เพียงพรรคเดียว โดยจะใช้อำนาจควบคุมทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ในปัจจุบันมีอยู่ 5 ประเทศ ได้แก่ จีน เกาหลีเหนือ เวียดนาม ลาว และคิวบา

4. แบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ – อำนาจการปกครองอยู่ที่พระมหากษัตริย์ เช่น บรูไน ภูฏาน หลักการระบอบเผด็จการ

1. ผู้นำคนเดียว/คณะผู้นำของกองทัพ/พรรคการเมืองเดียวมีอำนาจสูงสุดในการปกครอง
2. การรักษาความมั่นคงของผู้นำสำคัญกว่าสิทธิเสรีภาพของประชาชน จะวิพากวิจารณ์ไม่ได้
3. ผู้นำ/คณะผู้นำอยู่ในอำนาจได้ตลอดชีวิต
4. รัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งไม่มีความสำคัญ

ข้อดีระบอบเผด็จการ

1. สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว เช่น ออกกฎหมาย
2. แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ปราบจลาจล การก่อการร้าย

ข้อจำกัดระบอบเผด็จการ

1. การปกครองโดยคนเดียวอาจเกิดข้อผิดพลาดและใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
2. มีการใช้อำนาจกดขี่ ริดรอนสิทธิเสรีภาพกับกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย
3. คนดีมีความสามารถที่ไม่ใช่พวกพ้องไม่มีโอกาสดำรงตำแหน่งทางการเมือง
4. อาจนำประเทศไปสู่ความพินาศได้

☞ สิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนที่ถือกำเนิดขึ้นในทุกส่วนของโลก โดยไม่เลือกชาติ ภาษา ศาสนาหรือวัฒนธรรม ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลงได้มีการจัดทำ “กฎบัตรสหประชาชาติ” และ “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ” เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยถือเอาวันที่ 10 ธันวาคมของทุกปีเป็นวันสิทธิมนุษยชนแห่งโลก

สิทธิ หมายถึง สิ่งที่ไม่รูปร่างซึ่งมีอยู่ในตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิดหรือกำหนดขึ้นโดยกฎหมายเพื่อให้มนุษย์ได้รับประโยชน์ เช่น สิทธิในการกิน การนอน ทรัพย์สิน

เสรีภาพ หมายถึง การใช้สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างเสรี แต่ต้องไม่กระทบสิทธิของผู้อื่น

หน้าที่ หมายถึง สิ่งที่ถูกกฎหมายกำหนดให้มนุษย์ต้องปฏิบัติเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

☞ การจัดระเบียบการปกครองของไทย มี 3 หลัก คือ

1. หลักการรวมอำนาจ – รวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางในเมืองหลวง คือ กระทรวง ทบวง กรม
2. หลักการแบ่งอำนาจ – แบ่งอำนาจให้เจ้าหน้าที่ส่วนกลางไปปฏิบัติ คือ จังหวัด อำเภอ
3. หลักการกระจายอำนาจ – ให้ท้องถิ่นปกครองกันเอง คือ อบจ. อบต. เทศบาล กทม. เมืองพัทยา

☞ การบริหารราชการแผ่นดินของไทย แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

1. การบริหารราชการส่วนกลาง – แบ่งเป็น 20 กระทรวง
2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค – แบ่งเป็น จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน
3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น – แบ่งเป็น อบจ. อบต. เทศบาล กทม. เมืองพัทยา เทศบาลนคร มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป มีสมาชิก 24 คน
เทศบาลเมือง มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป มีสมาชิก 18 คน
เทศบาลตำบล ตั้งขึ้นตามดุลพินิจของรัฐบาล มีสมาชิก 12 คน
สภาเมืองพัทยา มีสมาชิก 24 คน

☞ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงใดๆ

1. สำนักราชเลขาธิการ
2. สำนักพระราชวัง
3. สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
4. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
5. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
6. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)
7. สำนักงานอัยการสูงสุด
8. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี)

☞ หน่วยงานอิสระ

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
2. ศาลรัฐธรรมนูญ
3. ศาลยุติธรรม
4. ศาลปกครอง
5. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)

6. ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา
7. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
8. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
9. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
10. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
11. ธนาคารแห่งประเทศไทย
12. สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
13. ตลาดหลักทรัพย์
14. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
15. สภาอากาศไทย
16. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
17. องค์การตลาด
18. องค์การเพื่อปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
19. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

☞ กฎหมายมหาชน

1. กฎหมายรัฐธรรมนูญ – กฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ
2. กฎหมายปกครอง – ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทะเบียนราษฎร บัตรประชาชน
3. กฎหมายอาญา – การพนัน อาวุธปืน
4. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา – ขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญา
5. กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง – ขั้นตอนในการดำเนินคดีความแพ่ง
6. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม – การจัดองค์กร การวางระเบียบของศาลยุติธรรม

☞ กฎหมายเอกชน

1. กฎหมายแพ่ง – ทรัพย์ หนี้ ครอบครัว มรดก
2. กฎหมายพาณิชย์ – การซื้อขาย การกู้ยืม การจำนำ การจำนอง
การกู้ยืมเงินเกินกว่า 50 บาทขึ้นไป ต้องทำหนังสือลงลายมือชื่อจึงฟ้องร้องคดีได้
การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาตั้งแต่ 500 บาท ต้องมีหนังสือจึงฟ้องร้องคดีได้

๑ กฎหมายระหว่างประเทศ

1. แผนกคดีเมือง – เรื่องรัฐต่อรัฐ รัฐต่อองค์การระหว่างประเทศ
2. แผนกคดีบุคคล – เรื่องการสมรสของคนต่างชาติ
3. แผนกคดีอาญา – เรื่องการหลบหนีข้ามแดน การส่งผู้ร้ายข้ามแดน

๒ กฎหมายในชีวิตประจำวันที่น่าสนใจ

1. **ชื่อบุคคล** – การตั้งชื่อตัว ชื่อรอง การเปลี่ยนชื่อ การตั้งนามสกุล ต้องไม่ฟ้องหรือคล้ายพระนามของกษัตริย์ ไม่มีคำหยาบ ไม่มีเจตนาทุจริต หากเป็นนามสกุลมีพยัญชนะไม่เกิน 10 ตัวอักษร นามสกุลเริ่มใช้ครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งนามสกุลแรกที่ทรงพระราชทาน คือ **สุขุม**

2. **บัตรประจำตัวประชาชน** – ผู้ที่จะมีบัตรต้องมีสัญชาติไทย อายุ 15 - 70 ปี และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยบัตรมีอายุใช้ได้ 6 ปี และต้องยื่นขอมีบัตรใหม่ภายใน 60 วัน

3. **ผู้เยาว์** – ผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะไม่สามารถผูกพันทางกฎหมายด้วยตนเอง ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรม เช่น บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

4. **ครอบครัว** – บุตรมีสิทธิใช้นามสกุลบิดา ในกรณีไม่ปรากฏบิดาให้ใช้นามสกุลมารดา บุตรจะฟ้องร้องบิดามารดาไม่ได้ บิดามารดาต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรและให้ได้รับการศึกษาตามสมควร

5. **การหมั้น** – ต้องมีอายุครบ 17 ปี และต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา

6. **การสมรส** – ต้องมีอายุครบ 20 ปี หากไม่ครบต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา

7. **การรับบุตรบุญธรรม** – ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และต้องมีอายุมากกว่าบุตร 15 ปี

8. **มรดก** – ผู้มีสิทธิรับมรดก คือ ทายาทโดยธรรมและผู้รับพินัยกรรม

ทายาทโดยธรรม คือ คู่สมรสและญาติ ซึ่งญาติ แบ่งออกเป็น 6 ลำดับ คือ

1. ผู้สืบสันดาน
2. บิดามารดา
3. พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
4. พี่น้องร่วมแต่บิดาหรือมารดา
5. ปู่ย่า ตายาย
6. ลุง ป้า น้า อา

9. การเกิด - ต้องแข็งแรงภายใน 15 วัน
10. การตาย - ต้องแข็งแรงภายใน 24 ชม.
11. การย้ายที่อยู่ - ต้องแข็งแรงภายใน 15 วัน
12. ความผิดปกติเกี่ยวกับยาเสพติด – แบ่งออกเป็น 5 ฐาน
 1. ฐานผลิต – ประเภทเฮโรอีนให้ประหารชีวิต
 2. ฐานจำหน่าย – ประเภท 1 เกิน 100 กรัม ให้จำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต
 3. ฐานมีไว้ในครอบครอง
 4. ฐานเสพ
 5. ฐานโฆษณา

ประเภทยาเสพติด 5 ประเภท

1. ประเภทที่ 1 ให้โทษร้ายแรง เช่น เฮโรอีน ยาบ้า
2. ประเภทที่ 2 ให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน ฟีน โคเคอีน
3. ประเภทที่ 3 เป็นตำรับยา มียาเสพติดประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอ
4. ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด เช่น อาเซติกแอมไฮเดรต
5. ประเภทที่ 5 เช่น กัญชา กระท่อม

☞ กฎหมายอื่นๆ ที่สำคัญ

1. กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร – ภาษีเงินได้ (ต้องเสียภาษีภายใน 31 มี.ค.ของทุกปี)

ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 100,000 บาท	เสียภาษีร้อยละ 5
ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 100,001 – 500,000 บาท	เสียภาษีร้อยละ 10
ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 500,001 – 1,000,000 บาท	เสียภาษีร้อยละ 20
ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 1,000,001 – 4,000,000 บาท	เสียภาษีร้อยละ 30
ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 4,000,001 บาท ขึ้นไป	เสียภาษีร้อยละ 37
2. กฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร – พรบ.รับราชการทหาร พ.ศ.2497
 - ทหารกองเกิน – ผู้ที่มีอายุ 18 ปี และยังไม่ครบ 30 ปี ที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้
 - ทหารประจำการ – ผู้ที่เข้ารับราชการจนกว่าจะปลด
 - ทหารกองหนุน – ทหารที่ปลดประจำการหรือทหารกองเกินที่สำเร็จการฝึกวิชาทหาร โดยจะเป็นทหารกองหนุนจนอายุครบ 46 ปี
3. พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541

☞ โทษทางอาญา

1. ประหารชีวิต
2. จำคุก
3. กักขัง
4. ปรับ
5. ริบทรัพย์สิน

☞ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

1. ลักทรัพย์ – การเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยที่เจ้าของไม่ยินยอม
2. ฉ้อทรัพย์ – การฉกฉวยเอาซึ่งหน้า
3. ชิงทรัพย์ – การใช้กำลังหรืออาวุธทำร้าย
4. ปล้นทรัพย์ – การที่คนตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปร่วมกันชิงทรัพย์

☞ การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

1. อายุไม่เกิน 7 ปี – ไม่ต้องรับโทษ
2. อายุเกินกว่า 7 ปี แต่ไม่เกิน 14 ปี – อยู่ในอำนาจศาลที่จะดำเนินการ
3. อายุเกินกว่า 14 ปี แต่ไม่เกิน 17 ปี – ให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยว่าสมควรลงโทษหรือไม่
4. อายุเกินกว่า 17 ปี แต่ไม่เกิน 20 ปี – ศาลเห็นสมควรจะลดโทษลง 1 ใน 3 หรือ 1 ใน 2 ก็ได้

☞ องค์ประกอบของสังคม

1. มีจำนวนคนตั้งแต่ 2 คน
2. มีความสัมพันธ์
3. มีอาณาเขต/พื้นที่
4. มีการจัดระเบียบทางสังคม

☞ การจัดระเบียบทางสังคม มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ค่านิยม – คุณค่าสูงสุดที่คนในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ค่านายกย่อง
2. บรรทัดฐาน/ปทัสถาน – มาตรฐานที่สมาชิกในสังคมยึดถือและกำหนดว่าถูกหรือผิด
 - 2.1 วิธีประชา – ระเบียบกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตทั่ว ๆ ไป
 - 2.2 จารีต/กฏศีลธรรม – ระเบียบกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับความเชื่อ ค่านิยมและศาสนาที่ยึดถือ
 - 2.3 กฎหมาย – ระเบียบกฎเกณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรและมีบทลงโทษชัดเจน

3. สถานภาพและบทบาท

3.1 สถานภาพ – ฐานะหนึ่งของบุคคล เป็นตำแหน่งทางสังคม แบ่งเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด เช่น เพศ เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด และสถานภาพที่ได้มาโดยการกระทำ เช่น อาชีพ การศึกษา

3.2 บทบาท – ภาระหน้าที่ที่สังคมกำหนดให้กระทำ

➔สถาบันทางสังคม

1. สถาบันครอบครัว
2. สถาบันการศึกษา
3. สถาบันทางเศรษฐกิจ
4. สถาบันการเมืองการปกครอง
5. สถาบันศาสนา

➔วัฒนธรรม

วัฒนธรรม – สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และสืบสานต่อคนรุ่นหลัง วัฒนธรรมไทยที่ก่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย

1. สถาบันกษัตริย์และความเป็นชาติไทย
2. ศาสนาพุทธ
3. ภาษาไทย
4. บุคลิกภาพและมารยาท
5. อาหารไทยและสมุนไพร
6. อาชีพเกษตรกรรม
7. ศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ

➔ประเพณี

1. พิธีฉัตรมงคล – ตรงกับวันที่ 5 พ.ค. เป็นวันบรมราชาภิเษกของรัชกาลที่ 9
2. พิธีมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ – ตรงกับเดือน 6 เพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจแก่เกษตรกร
3. การตัดบาตรเทโว – ตรงกับแรม 1 ค่ำ เดือน 11
4. การทอดกฐิน – ระหว่างแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
5. การทำขวัญข้าว – ตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 11 (หลังออกพรรษา) เป็นการบูชาแม่โพสพ เพื่อให้ข้าวในนามีความอุดมสมบูรณ์

6. ทำบุญวันสารท – สิ้นเดือน 12 เพื่อฉลองที่พืชพันธุ์ธัญญาหารและต้นไม้
7. วันศิลปินแห่งชาติ ตรงกับวันที่ 24 ก.พ. ของทุกปี
8. วันอนุรักษ์มรดกไทย ตรงกับวันที่ 2 เม.ย. ของทุกปี

☞ ภูมิปัญญาไทย

- ภูมิปัญญา – ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเรา ผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต คิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ มีการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่
- ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น มี 2 ลักษณะ
 1. ลักษณะที่เป็นรูปธรรม เช่น อาหาร อาชีพ ศิลปะ ดนตรี การละเล่น
 2. ลักษณะที่เป็นนามธรรม เช่น ปรัชญาการดำเนินชีวิต
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคกลาง
 1. ด้านความเชื่อ เช่น การตาย การสร้างบ้าน คำภายิต
 2. ด้านอาหาร เช่น ขนมไทย ได้แก่ ทองหยิบ ฝอยทอง เม็ดขนุน หม้อแกง ข้าวหลาม
 3. ด้านอาชีพ เช่น เครื่องจักสาน การเจียรระโนพลอย
 4. ด้านการละเล่นพื้นบ้าน เช่น จี่ม้าส่งเมือง ตีจับ ชักเย่อ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคเหนือ
 1. ด้านความเชื่อ เพื่อสอนคนให้รู้จักตนเอง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นกับสิ่งแวดล้อม
 2. ด้านอาหาร/พืชผักพื้นบ้าน เช่น แกงแคไก่ ผักกาดจอบ
 3. ด้านการดูแลสุขภาพอนามัย
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 1. ด้านความเชื่อ เช่น การปลุกเรื่อน การแต่งงาน
 2. ด้านอาชีพ เช่น การทอผ้าพื้นเมือง
 3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 4. ด้านอาหาร เช่น ส้มตำ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้
 1. ด้านศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม เช่น เครื่องดนตรี
 2. ด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น กระจ่างย่านลิเภา การทอเสื่อกระจูด
 3. ด้านอาหาร เช่น ยำมะม่วงเบา กับสะตอ

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

- เป็นวิชาที่ศึกษาถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- มีการศึกษา 2 ลักษณะ
 1. เศรษฐศาสตร์บริสุทธิ์ – อธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล หรือสาเหตุกับผลลัพธ์
 2. เศรษฐศาสตร์นโยบาย – ให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของสังคมว่าการตัดสินใจหนึ่งเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่
- เนื้อหาวิชาจำแนกได้ 2 แนวทาง
 1. เศรษฐศาสตร์จุลภาค – ครอบคลุมถึงพฤติกรรมในระดับย่อย เช่น ผู้บริโภค การผลิต
 2. เศรษฐศาสตร์มหภาค – ครอบคลุมถึงพฤติกรรมในระดับใหญ่ ได้แก่
 - 2.1 รายได้ประชาชาติ/ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) คือ มูลค่าสินค้าและบริการที่ผลิตโดยใช้ทรัพยากรที่คนของประเทศนั้นเป็นเจ้าของ
 - 2.2 ปริมาณเงิน
 - 2.3 อัตราดอกเบี้ย
 - 2.4 การว่างงาน
 - 2.5 อัตราแลกเปลี่ยน
- หน่วยทางเศรษฐกิจ
 - 1.ครัวเรือน – บุคคล ครอบครัว
 - 2.ธุรกิจ – บริษัท ห้างร้าน
 - 3.รัฐบาล – องค์กรของรัฐ
- รายได้ในทางเศรษฐศาสตร์ แบ่งเป็น 4 ประเภท
 1. ค่าเช่า – ผลตอบแทนสำหรับเจ้าของที่ดิน
 2. ค่าจ้าง – ผลตอบแทนสำหรับเจ้าของแรงงาน
 3. ดอกเบี้ย – ผลตอบแทนสำหรับเจ้าของทุน
 4. กำไร – ผลตอบแทนสำหรับผู้ประกอบการ
- ปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบการ/การบริหารจัดการ

- ลำดับขั้นในการผลิต

1. ขั้นปฐมภูมิ – การผลิตขั้นต้น เช่น การทำนา ทำสวน ทำไร่
2. ขั้นทุติยภูมิ – การแปรรูป เช่น ผลไม้กระป๋อง
3. ตติยภูมิ – การให้บริการ การเคลื่อนย้ายไปสู่ผู้บริโภค เช่น การขนส่ง การประกันภัย

- หลักการบริหารทรัพยากร

1. หลักประสิทธิภาพ – การผลิตที่คำนึงถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายให้ต่ำที่สุด
2. หลักประสิทธิผล – ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น
3. หลักความเป็นธรรม – มีการแบ่งปันรายได้อย่างเท่าเทียมกัน

- วัตถุประสงค์ คือ ความพึงพอใจที่ผู้บริโภคได้รับจากสินค้าและบริการ

- ต้นทุนการผลิต คือ รายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้ผลผลิตในรูปของสินค้าหรือบริการ

- ต้นทุนค่าเสียโอกาส คือ ต้นทุนที่ต้องสูญเสียไปจากการเลือกตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

- ลักษณะเจ้าของธุรกิจ

1. ธุรกิจที่มีเจ้าของคนเดียว
2. ธุรกิจที่มีเจ้าของ 2 - 3 คน หรือห้างหุ้นส่วน
3. บริษัทหรือบรรษัท แบ่งได้ 2 ประเภท
 - 3.1 บริษัทจำกัด มีผู้ถือหุ้นจำนวนไม่มาก
 - 3.2 บริษัท (มหาชน) ให้บุคคลทั่วไปเป็นเจ้าของโดยเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

- แนวทางการบริหารจัดการที่ดี เรียกว่า หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

หมายถึง การควบคุมและการบริหารจัดการองค์กรด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม

- หน่วยงานที่คอยคุ้มครองผู้บริโภค

1. สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)
2. สำนักงานอาหารและยา (อย.)
3. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

- การวางแผนทางการเงิน

1. กำหนดเป้าหมายของการใช้จ่าย – อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย
2. การประมาณการรายได้ – เงินเดือน ดอกเบี้ย โบนัส มรดก
3. การวางแผนค่าใช้จ่าย

• การออม คือ เงินรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน สะสมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคตยามจำเป็น เช่น ศึกษาต่อ แต่งงาน ซื้อบ้าน เกษียณ หรืออาจนำไปลงทุนทางตรง เช่น ซื้อเครื่องจักรในโรงงาน นำไปลงทุนทางอ้อมในสถาบันการเงิน เช่น ฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตร

• การแลกเปลี่ยน

1. สินค้าต่อสินค้า
2. ใช้เงินเป็นสื่อกลาง

• ระบบเศรษฐกิจ

1. แบบทุนนิยม – เอกชนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินมีเสรีภาพ เช่น สหรัฐ ญี่ปุ่น อังกฤษ
2. แบบสังคมนิยม – รัฐบาลเป็นผู้วางแผนในการผลิตสินค้าและบริการ เช่น จีน พม่า
3. แบบผสม – เอกชนประกอบธุรกิจได้อย่างเสรี แต่บางอย่างเกี่ยวกับสาธารณูปโภค สถาบันการเงินจะเป็นของรัฐ ในลักษณะที่เรียกว่า รัฐวิสาหกิจ

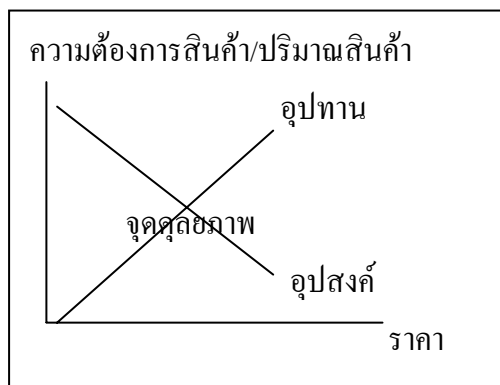
• กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

1. อุปสงค์ (demand) – ความต้องการสินค้าและบริการของผู้บริโภคที่ต้องการซื้อ ถ้าราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ความต้องการสินค้าจะลดลง และถ้าราคาสินค้าลดลง ความต้องการสินค้าจะเพิ่มสูงขึ้น เรียกว่า กฎของอุปสงค์

2. อุปทาน (supply) – ปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ผลิตต้องการขาย ถ้าราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณสินค้าจะเพิ่มสูงขึ้น และถ้าราคาสินค้าลดลง ปริมาณสินค้าก็จะลดลง เรียกว่า กฎของอุปทาน

• ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์

1. ราคาสินค้า
2. รายได้ของผู้บริโภค
3. จำนวนประชากร
4. ราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. รสนิยม เช่น ยี่ห้อ

- ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน

1. ราคาสินค้า
2. ต้นทุนการผลิต
3. ราคาสินค้าชนิดอื่น
4. นโยบายของรัฐบาล

- **ราคาดุลยภาพ** คือ ราคาที่มีการตกลงซื้อขายกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หรือระดับราคาสินค้าที่ปริมาณอุปสงค์เท่ากับปริมาณอุปทาน

- **สหกรณ์** – เป็นการร่วมมือกัน ผลประโยชน์ที่ได้นำมาแบ่งปันกันอย่างยุติธรรม เกิดขึ้นครั้งแรกในทวีปยุโรป โดยนายโรเบิร์ต โอเวน สหกรณ์แห่งแรกของโลก ชื่อ “ร้านสหกรณ์รอสเดล ของผู้นำอันเที่ยงธรรม” สหกรณ์มีบทบาทสมัยรัชกาลที่ 6 มีการจัดตั้งสมาคมและสหกรณ์โดย กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ซึ่งสหกรณ์แห่งแรก ชื่อ “สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้” อยู่ที่พิษณุโลก สหกรณ์แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ การเกษตร ประมง นิคม ร้านค้า ออมทรัพย์ บริการ

- **สถาบันการเงิน**

1. ธนาคาร

- 1.1 ธนาคารแห่งประเทศไทย/ธนาคารชาติ – ดูแลระบบการเงินประเทศและสถาบันการเงิน

- 1.2 ธนาคารพาณิชย์ – เป็นตัวกลางระหว่างผู้ออมและผู้กู้ ส่วนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ได้แก่ ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เป็นรัฐวิสาหกิจ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นของรัฐบาล (ส่วนใหญ่เป็นของเอกชน)

2. ไม่ใช่ธนาคาร

- 2.1 บริษัทเงินทุน – ระดมทุนและปล่อยสินเชื่อ ไม่รับฝากเงินจากประชาชน

- 2.2 บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย – มุ่งให้สินเชื่อระยะยาวเพื่อ

อุตสาหกรรม

- 2.3 บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม – ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการขนาดกลาง/ย่อม

- 2.4 บริษัทประกันชีวิตและประกันภัย – มุ่งขายกรมธรรม์ประกันชีวิตและประกันภัย

- 2.5 โรงรับจำนำ – ปล่อยกู้ในวงเงินต่ำที่มีฐานะยากจน

- 2.6 สหกรณ์ออมทรัพย์ – สมาชิกที่มีอาชีพเดียวกันจัดตั้งเพื่อให้รู้จักการออมและให้กู้ได้

2.7 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ – ใ้กู้ยืมเงิน โดยรับจ้างอสังหาริมทรัพย์ อาศัยแหล่งทุนจากการออกตั๋วสัญญาใช้เงินและกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์

- การคลัง

งบประมาณเกินดุล – รายได้ของรัฐบาลมากกว่ารายจ่าย

งบประมาณขาดดุล – รายได้ของรัฐบาลน้อยกว่ารายจ่าย

งบประมาณสมดุล – รายได้ของรัฐบาลเท่ากับรายจ่าย

- ทางเลือกเมื่องบประมาณเกินดุลมาก

1. เพิ่มรายจ่าย
2. ลดภาษี
3. เก็บออมไว้
4. จ่ายคืนหนี้เงินกู้ของรัฐบาล

- ทางเลือกเมื่องบประมาณเกินดุลมาก

1. ชะลอการใช้จ่าย
2. เพิ่มภาษี
3. นำเงินคงคลังบางส่วนมาใช้
4. ก่อหนี้เพิ่มเติม

- การพัฒนาเศรษฐกิจ

การพัฒนา หมายถึง การกระทำเพื่อให้เกิดความเจริญหรือภาวะที่ดีขึ้น

การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง การยกระดับฐานะชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัว การกระจายรายได้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับแรก พ.ศ.2504 ตรงกับสมัยรัฐบาล จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554 (ฉบับปัจจุบัน)

เน้นเรื่อง **“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึดหลัก

1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. การมีภูมิคุ้มกัน (เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน)

● ทฤษฎีใหม่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงศึกษาค้นคว้าเรื่องการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้ทำการทดลองที่วัดมงคลชัยพัฒนา อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี โดยแบ่งเนื้อที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ ปลูกข้าว 30 % ปลูกพืชสวนพืชไร่ 30 % บ่อน้ำ 30 % และที่อยู่อาศัย 10 % ซึ่งมี 3 ชั้น

1. มีความพอเพียงเลี้ยงตนเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด
2. รวมพลังเป็นกลุ่มเพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการ
3. สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรม โดยประสานกับภาคเอกชนและภาครัฐ

● รายได้ของรัฐ

1. ภาษีอากร เช่น ภาษีสินติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีสรรพสามิต
2. รัฐวิสาหกิจ เช่น การบินไทย การไฟฟ้า การประปา การรถไฟ
3. เงินกู้ – ต่างประเทศระยะสั้น (ชดใช้คืนไม่เกิน 1 ปี) และระยะยาว (ชดใช้คืนเกินกว่า 1 ปี)

● การรวมกลุ่มระหว่างประเทศ

1. องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO)
2. ธนาคารโลก (World Bank)
3. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)
4. สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ตั้งเมื่อ 8 ส.ค.2510 ที่กรุงเทพฯ
5. เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ตั้งเมื่อ พ.ศ.2535 มีสมาชิก 10 ประเทศ
6. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ตั้งเมื่อ พ.ศ.2532
7. สหประชาชาติ (United Nation : UN) – ความมั่นคงและการรักษาสันติภาพ
8. การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD)
9. การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) – วิชาการ

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

➔ การนับศักราชแบบไทย

1. พุทธศักราช (พ.ศ.) – เริ่มนับหลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ประเทศไทยเริ่มใช้ในสมัยพระนารายณ์ และใช้แบบเป็นทางการตั้งแต่ พ.ศ.2455 สมัยรัชกาลที่ 6
2. มหาศักราช (ม.ศ.) – เริ่มนับหลังพุทธศักราช 621 ปี โดยพระเจ้ากนิษกะ กษัตริย์ของอินเดีย พบในศิลาจารึกสุโขทัย
3. จุลศักราช (จ.ศ.) – เริ่มนับหลังพุทธศักราช 1,181 ปี โดยโปปะสอระหัน กษัตริย์ของพม่า พบมากในศิลาจารึกและพงศาวดาร
4. รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) – เริ่มนับหลังจากรัชกาลที่ 1 ขึ้นครองราชย์ พ.ศ.2325 โดยเริ่มใช้ปี พ.ศ.2432 สมัยรัชกาลที่ 5 และเลิกใช้ปี พ.ศ.2455 สมัยรัชกาลที่ 6

➔ การนับศักราชแบบสากล

1. คริสต์ศักราช (ค.ศ.) – เริ่มนับตั้งแต่ปีที่พระเยซูประสูติ ตรงกับ พ.ศ.543
2. อีจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) – เริ่มนับตั้งแต่ปีที่นบีมุฮัมมัด ไปอยู่ที่เมืองเมดินะ ตรงกับ พ.ศ.1165

➔ การเปรียบเทียบศักราช

พ.ศ. – 543 = ค.ศ.

พ.ศ. – 621 = ม.ศ.

พ.ศ. – 1122 = ฮ.ศ.

พ.ศ. – 1181 = จ.ศ.

พ.ศ. – 2324 = ร.ศ.

➔ หลักเกณฑ์การแบ่งยุคสมัยของนักมานุษยวิทยา - ดูจากความก้าวหน้าที่สำคัญ ๆ ของมนุษย์ คือ

1. การปฏิวัติเกษตรกรรม/คลื่นลูกที่ 1 – เปลี่ยนจากการเร่ร่อนล่าสัตว์ เป็นการรวมกันอยู่เป็นชุมชน
2. การปฏิวัติอุตสาหกรรม/คลื่นลูกที่ 2 – เปลี่ยนจากการผลิตโดยแรงงานคนเป็นเครื่องจักร
3. การปฏิวัติทางการสื่อสาร/คลื่นลูกที่ 3 – สามารถติดต่อถึงกันได้ภายในไม่กี่วินาที

➔ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ – ดูจาก

1. เป็นลายลักษณ์อักษร – ตำนาน จารึก พงศาวดาร บันทึก จดหมายเหตุ เอกสารทางราชการ

2. ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร – โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปะ เครื่องมือเครื่องใช้

➔ การแบ่งยุคสมัยแบบสากล

1. สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ไม่มีการประดิษฐ์ตัวอักษร อาศัยหลักฐานโบราณคดีต่าง ๆ

- 1.1 ยุคหิน – หินเก่า 500,000 – 10,000 ปีมาแล้ว ล่าสัตว์ อยู่ในถ้ำ เขียนภาพตามผนังถ้ำ
 - หินกลาง 10,000 – 6,000 ปีมาแล้ว รู้จักทำเครื่องมือหิน ทำเครื่องปั้นดินเผา
 - หินใหม่ 6,000 – 2,500 ปีมาแล้ว เริ่มเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ทำเครื่องประดับ
 - ยุคสำริด 4,000 – 2,500 ปีมาแล้ว อยู่เป็นชุมชน รู้จักปลูกข้าว ทำสำริด

1.2 ยุคโลหะ 2,500 – 1,500 ปีมาแล้ว มีการค้าขาย นำเหล็กมาเป็นเครื่องมือ

2. สมัยประวัติศาสตร์ เริ่มมีการประดิษฐ์ตัวอักษร บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ

- 2.1 สมัยโบราณ – เริ่มตั้งแต่อารยธรรมเมโสโปเตเมีย ลุ่มน้ำไนล์ กรีก-โรมัน
- 2.2 สมัยกลาง – เริ่มภายหลังกรุงโรมแตก
- 2.3 สมัยใหม่ – เริ่มภายหลังกรุงคอนสแตนติโนเปิลแตก
- 2.4 ร่วมสมัย – เริ่มภายหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2

➔ การแบ่งยุคสมัยแบบไทย

1. สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ประมาณ 700,000 – 1,400 ปีมาแล้ว

2. สมัยประวัติศาสตร์ ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 (พ.ศ.1180) พบจารึกที่ปราสาทเขาน้อย

จ.สระแก้ว

2.1 แบ่งตามอาณาจักร - อาณาจักรทวารวดี

- อาณาจักรละโว้
- อาณาจักรศรีวิชัย
- อาณาจักรตามพรลิงค์

2.2 แบ่งตามราชธานี - กรุงสุโขทัย

- กรุงศรีอยุธยา
- กรุงธนบุรี
- กรุงรัตนโกสินทร์

- 2.3 แบ่งตามราชวงศ์ – พระร่วง อุ่ทอง สุพรรณภูมิ สุโขทัย ปราสาททอง บ้านพลูหลวง จักรี
- 2.4 แบ่งตามรัชกาล – รัชกาลที่ 1 - 7
- 2.5 แบ่งตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง/ผู้นำที่บริหารประเทศ

➔ ความเป็นมาของชนชาติไทย

1. กลุ่มที่เชื่อว่าอยู่บริเวณประเทศจีนและตอนเหนือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - 1.1 บริเวณเทือกเขาอัลไต ในมองโกเลียปัจจุบัน
 - 1.2 บริเวณมณฑลเสฉวน
 - 1.3 บริเวณตอนใต้ของจีนแถบมณฑลกวางตุ้ง กวางสี และรัฐฮั๊ตัมของอินเดีย
2. กลุ่มที่เชื่อว่าอยู่บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - 2.1 บริเวณคาบสมุทรมาลายู หมู่เกาะชวา
 - 2.2 บริเวณที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน

➔ สมัยก่อนสุโขทัย

1. อาณาจักรทวารวดี – มีศูนย์กลางอยู่ที่นครปฐม/สุพรรณบุรี
2. อาณาจักรละโว้ – มีศูนย์กลางอยู่ที่ลพบุรี
3. อาณาจักรโยนกเชียงแสน – มีศูนย์กลางอยู่ที่เชียงราย
4. อาณาจักรหริภุญชัย – มีศูนย์กลางอยู่ที่ลำพูน
5. อาณาจักรล้านนา – มีศูนย์กลางอยู่ที่เชียงใหม่
6. อาณาจักรลังกาสุกะ – มีศูนย์กลางอยู่ที่ปัตตานีและยะลา
7. อาณาจักรตามพรลิงค์ – มีศูนย์กลางอยู่ที่นครศรีธรรมราช
8. อาณาจักรศรีวิชัย – มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองปาเล็มบัง ประเทศอินโดนีเซียหรือสุราษฏร์ธานี
9. อาณาจักรโคตรบูรณะ – มีศูนย์กลางอยู่ที่นครพนม
10. อาณาจักรอีสานปุระ – มีศูนย์กลางอยู่ที่ประเทศกัมพูชา

➔ สมัยสุโขทัย (พ.ศ.1792 - 1981)

การเมืองการปกครอง

- สุโขทัย แปลว่า รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ก่อตั้งโดยพ่อขุนบางกลางหาว (เจ้าเมืองบางยาง) กับพ่อขุนผาเมือง (เจ้าเมืองราด)
- เดิมอยู่ภายใต้อำนาจของขอม
- มีกษัตริย์ทั้งหมด 9 พระองค์ ราชวงศ์พระร่วง

- องค์แรก พ่อขุนบางกลางหาว (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
- องค์สุดท้าย พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมปาล)
- ปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์หรือพ่อปกครองลูก มีกระดิ่งที่ประตู่วัง
- รูปแบบการปกครอง
 1. เมืองราชธานี – เป็นศูนย์กลางการปกครอง
 2. เมืองลูกหลวง – เป็นเมืองหน้าด่าน ที่บรรดาลูกหลวงไปปกครอง
 3. เมืองชั้นนอก – เมืองที่อยู่ห่างออกไป

เศรษฐกิจ

- ทำการเกษตรกรรม มีอุดมสมบูรณ์ “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” มีระบบชลประทาน โดยสร้างเขื่อนหรือทำนบกั้นน้ำ ที่เรียกว่า “สรีดภงค์” หรือเขื่อนพระร่วง
- ให้เสรีภาพแก่ราษฎร “ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า”
- มีการยกเว้นการจัดเก็บภาษีผ่านด่าน ที่เรียกว่า “จังกอบ”
- มีตลาดค้าขายสำหรับชาวเมือง เรียกว่า “ตลาดปสาน”
- มีการทำหัตถกรรมที่สำคัญ คือ เครื่องขามสังคโลก

สังคม

- แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ ผู้ปกครอง (กษัตริย์ ขุนนาง) กับผู้อยู่ใต้การปกครอง (ไพร่ ทาส)
- กฎหมายที่ตราขึ้นมีลักษณะ ดังนี้
 1. ลักษณะทรัพย์สินมรดก
 2. ลักษณะการพิจารณาความ
 3. ลักษณะการร้องฎีกา
 4. ลักษณะโจร

วรรณกรรม

- มีการประดิษฐ์อักษรไทยหรือลายสือไทย ในปี พ.ศ.1826 สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดยดัดแปลงมาจากอักษรขอมและมอญ
- มีศิลาจารึก เช่น หลักที่ 1 ซึ่งสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย
- มีหนังสือ “ไตรภูมิพระร่วง” แต่งโดยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไทย) เป็นวรรณคดีเล่มแรกของไทยที่กล่าวถึงความทุกข์ยากของเปรต นรก สวรรค์

➔ สมัยอยุธยา (พ.ศ.1893 – 2310 รวม 417 ปี)

การเมืองการปกครอง

- มีกษัตริย์ปกครอง 33 องค์ 5 ราชวงศ์
องค์แรก คือ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)
องค์สุดท้าย คือ สมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ (พระเจ้าเอกทัศ)
องค์ที่ครองราชย์นานที่สุด 40 ปี คือ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
องค์ที่ครองราชย์น้อยที่สุด 7 วัน คือ สมเด็จพระเจ้าทองลั่น
- ปกครองเป็นแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ กษัตริย์เป็นสมมุติเทพ ตั้งอยู่ในหลักทศพิธราชธรรม
- การจัดรูปแบบการปกครองตอนต้น
 1. ส่วนกลาง มีกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่งตั้งเสนาบดี 4 ตำแหน่ง เรียกว่า จตุสดมภ์ คือ
 - 1.1 เวียง - ดูแลความสงบทุกข์สุขราษฎร
 - 1.2 วัง - ดูแลราชสำนักและพิพากษาคดี
 - 1.3 คลัง - ดูแลการแสวงหารายได้
 - 1.4 นา - ดูแลการทำไร่ ทำนา ทำสวน
 2. ส่วนหัวเมือง แบ่งเป็น
 - 2.1 หัวเมืองชั้นใน – เป็นเมืองที่อยู่ไม่ไกลจากราชธานี จะแต่งตั้งผู้รั้งเมือง เช่น
 - 2.2 หัวเมืองชั้นนอก/เมืองพระยามหานคร – เป็นเมืองที่อยู่ห่างจากราชธานี เช่น
 - 2.3 หัวเมืองประเทศราช – ให้ปกครองเองแต่ต้องส่งเครื่องบรรณาธิการมาถวาย
- การจัดรูปแบบการปกครองสมัยพระบรมไตรโลกนาถ
 1. ส่วนกลาง ย้ายศูนย์กลางการบริหารไปอยู่ที่พิษณุโลก มีการแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ
 - 1.1 ฝ่ายทหาร - มีสมุหกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่วางแผนการรบ
 - 1.2 ฝ่ายพลเรือน - มีสมุหนายก เป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมจตุสดมภ์ ต่อมาเปลี่ยนชื่อ
เวียง เรียกว่า นครบาล ขุนเวียง เปลี่ยนเป็น พระยายมราช
วัง เรียกว่า ธรรมาธิกรณ์ ขุนวัง เปลี่ยนเป็น พระยาธรรมาธิบดี
คลัง เรียกว่า โภษาธิบดี ขุนคลัง เปลี่ยนเป็น พระยาโภษาธิบดี
นา เรียกว่า เกษตราธิการ ขุนนา เปลี่ยนเป็น พระยาเกษตราธิบดี

2. ส่วนหัวเมือง ให้ยกเลิกเมืองลูกหลวงหรือเมืองหน้าด่าน โดยแบ่งเป็น
- 2.1 หัวเมืองชั้นใน/เมืองจัตวา - มีผู้รั้งเมืองเป็นผู้ปกครอง
 - 2.2 หัวเมืองชั้นนอก/เมืองพระยามหานคร - แต่งตั้งขุนนางชั้นสูงไปเป็นผู้สำเร็จราชการ หัวเมืองชั้นนอกที่สำคัญ เช่น พิษณุโลกและนครศรีธรรมราช ถือเป็นเมืองชั้นเอก
 - 2.3 เมืองประเทศราช - ให้ปกครองเองแต่ต้องส่งต้นไม้เงินต้นไม้ทอง เครื่องบรรณาธิการ

เศรษฐกิจ

- ทำการเกษตรกรรม มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากตั้งอยู่บนแม่น้ำสำคัญ 3 สาย
- มีการค้าขายกับชาติตะวันตกชาติแรก คือ โปรตุเกตุ หลังจากนั้นก็มีฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส โดยเฉพาะในสมัยพระนารายณ์มหาราชกับพระเจ้าหลุยส์ที่ 14
- รายได้หลักมาจากการเก็บภาษีอากร แบ่งเป็น 4 ประเภท
 1. จังกอบ - เก็บตามด่านทางบกและทางน้ำ โดยการชักส่วน/เก็บตามขนาดพาหนะที่บรรทุก
 2. อากร - เก็บจากการประกอบอาชีพต่าง ๆ ของราษฎร โดยเก็บ 1 ส่วนใน 10 ส่วน
 3. ส่วย - สิ่งของหรือเงินทองที่มอบให้แก่ทางราชการแทนแรงงาน
 4. ฤชา - ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

สังคม

- เป็นแบบศักดินา กำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลในสังคม มีการตรากฎหมายศักดินาในสมัยพระบรมไตรโลกนาถ
- โครงสร้างทางสังคม มีดังนี้
 1. กษัตริย์
 2. พระบรมวงศานุวงศ์ มีศักดินา 15,000 - 20,000
 3. ขุนนาง มีศักดินา 10,000
 4. ไพร่ คือ ราษฎรที่เป็นชายฉกรรจ์ ต้องขึ้นบัญชีและสักข้อมือกับมูลนาย เมื่ออายุ 18 ปี มีศักดินา 10 - 25 แบ่งเป็น 2 ประเภท
 - 4.1 ไพร่หลวง/ไพร่ส่วย - สังกัดกรมกอง ต้องถูกเกณฑ์มาทำงาน 6 เดือนต่อปี โดยเข้า 1 เดือน ออก 1 เดือน อาจส่งสิ่งของหรือเงินแทนได้ เงินที่ส่งเรียกว่า เงินค่าราชการ
 - 4.2 ไพร่สม - เป็นไพร่ที่กษัตริย์มอบให้แก่เจ้านาย/ขุนนาง

5. ทาส - เป็นของนายจนกว่าจะไถ่ตัวหมด สามารถซื้อขายได้ มีศักดินา 5

6. พระสงฆ์ - เป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่อง ทุกชนชั้นสามารถบวชได้

หมายเหตุ 'ไพร่' สามารถเปลี่ยนฐานะเป็นขุนนางได้ ถ้ามีความสามารถ แต่ถ้ายากจนลง มีหนี้สินจะต้องตกเป็น ทาส เรียกว่า *ทาสสินไถ่*

ภาษาและวรรณกรรม

- การแต่งหนังสือ “*จินดามณี*” ซึ่งเป็นแบบเรียนเล่มแรกของไทย โดยพระโหราธิบดีแต่งขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์

- การนิพนธ์ “*พระมาลัยคำหลวง*” เป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตตามคติทางพุทธศาสนา โดยเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ แต่งขึ้นในสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

บุคคลสำคัญ

- ออกญาโกษาธิบดี (ปาน) เป็นหัวหน้าคณะทูตของอยุธยาที่ไปเยือนฝรั่งเศส

- ลาลูแบร์ เป็นหัวหน้าคณะทูตของฝรั่งเศสที่มาเจรจาเรื่องศาสนาและการค้ากับอยุธยา

เหตุการณ์ทางการเมืองการปกครองที่สำคัญ

พ.ศ.2091 พม่าส่งทหาร โจมตี ทำให้เสียดสมเด็จพระสุริโยทัย

พ.ศ.2112 เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 1 สมัยสมเด็จพระมหินทราธิราช

พ.ศ.2127 สมเด็จพระนเรศวรประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง

พ.ศ.2135 สมเด็จพระนเรศวรทำสงครามยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชาที่หนองสาหร่าย

พ.ศ.2310 เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 สมัยสมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ (พระเจ้าเอกทัศ)

สาเหตุใหญ่ของการเสียกรุงศรีอยุธยา

1. ความด้อยพระสิทธิภาพในการทำสงคราม
2. ความอ่อนแอเรื่องกำลังคน
3. การเปลี่ยนแปลงของพม่าโดยตีหัวเมืองและกวาดต้อนผู้คน
4. การขัดแย้งและการแย่งชิงอำนาจ

➔ สมัยธนบุรี (พ.ศ.2310 – 2325) มีเหตุการณ์สำคัญ ดังนี้

● ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยา พระยาตากหรือพระยาวชิรปราการ ได้รวบรวมผู้คนประมาณ 500 คน ตีฝ่าวงล้อมพม่าไปตั้งมั่นที่เมืองจันทบุรี อีก 7 เดือนต่อมาได้ยึดกรุงศรีฯ คืนมาได้ สถาปนากรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวงและตั้งตนเป็นกษัตริย์ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระบรมราชาที่ 4

● บ้านเมืองเกิดกลุ่มอำนาจตั้งตนเป็นอิสระ เรียกว่า ก๊กหรือชุมนุม ต้องยกทัพไปปราบ

1. ชุมนุมเจ้าพระยาพิชัย โลก
2. ชุมนุมเจ้าพิมาย
3. ชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช
4. ชุมนุมเจ้าพระฝาง (เมืองสวางคบุรี จ.อุตรดิตถ์ในปัจจุบัน)

● สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกได้อันเชิญพระแก้วมรกตจากเวียงจันทน์กลับมาอยู่ในไทย

● พระยาพิชัย ได้ต่อสู้กับพม่าที่มาตีเมืองพิชัยจนดาบข้างขวาหัก

● พระยาสุรศักดิ์ก่อการกบฏ

● สมเด็จพระเจ้าตากสินสนิทสนมเพื่อน สุดท้ายให้ประหารชีวิต

● สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ราชวงศ์

จักรี เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2325

➔ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นรัชกาลที่ 1 - 3 (พ.ศ.2325 - 2394)

● ย้ายราชธานีมาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

● การบริหารราชการแผ่นดินในเขตราชธานี แบ่งเป็น 6 กรม

1. กรมมหาดไทย – มีสมุหนายก ดูแลฝ่ายทหารและพลเรือนในหัวเมืองฝ่ายเหนือ
2. กรมกลาโหม – มีสมุหกลาโหม ดูแลฝ่ายทหารและพลเรือนในหัวเมืองฝ่ายใต้
3. กรมเมือง – มีพระยามราช ดูแลความสงบเรียบร้อยตัดสิ้นคดีความในเขตราชธานี
4. กรมวัง – มีเจ้าพระยาธรรมธการณัฏฐ์ ดูแลพระราชวัง
5. กรมท่า – มีเจ้าพระยาพระคลัง ดูแลการเงิน ราชรับรายจ่ายของแผ่นดิน
6. กรมนา – มีพระยาพลเทพ ดูแลรักษานาหลวง เก็บหางข้าว คำนวณจากราษฎร

● การบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมือง แบ่งเป็น หัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก และหัวเมืองประเทศราช

● การบริหารราชการแผ่นดินในส่วนท้องที่ ประกอบด้วย หมู่บ้าน ตำบล แขวง โดยกำนันจะมีบรรดาศักดิ์เป็น “พัน”

● รัชกาลที่ 1

1. มีการชำระกฎหมาย เรียกว่า *กฎหมายตราสามดวง*
2. ให้สร้างวัดพระแก้ว สร้างพระบรมมหาราชวังและที่ประทับต่าง ๆ
3. พระราชทานนามนครหลวงใหม่ว่า “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์...”
4. เกิดสงครามเก้าทัพ ในปี พ.ศ.2328 เช่น ทางใต้ที่เมืองถลาง

● รัชกาลที่ 2

1. ให้สร้างพระปรางค์วัดอรุณราชวราราม (เสร็จรัชกาลที่ 3)
2. เป็นยุคทองของวรรณกรรม

● รัชกาลที่ 3

1. ประกาศใช้กฎหมายลักษณะโจรห้าเส้น ราษฎรอยู่ห่างที่เกิดเหตุ 5 เส้นต้องช่วยจับโจร
2. ให้รื้อประเพณีการถวายฎีกา เรียกว่า *ตีกลองร้องฎีกา* และให้สร้างกลองวินิจฉัยเกร็ด
3. ทำสนธิสัญญาเบอร์นี ในปี พ.ศ.2369 พ่อค้าอังกฤษค้าขายได้โดยตรงกับพ่อค้าไทย
4. ให้หมอบรัดเลย์นำวิทยาการแพทย์สมัยใหม่มาเผยแพร่
5. ให้คุณหญิงโม เป็นท้าวสุรนารี จากความกล้าหาญและการวางแผนต่อลวงทหารลาว

➔ สมัยรัตนโกสินทร์สมัยใหม่รัชกาลที่ 4 – 7 (พ.ศ.2394 - 2475)**● รัชกาลที่ 4**

1. ยกเลิกขนบธรรมเนียมประเพณีที่ล้าสมัย เช่น การหมอบกราบ การเข้าเฝ้าได้อย่างใกล้ชิดโดยให้สวมเสื้อ และให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์

2. นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้
3. จ้างชาวต่างชาติมาสอนหนังสือ เช่น หม่อมแอนนา ชาวอังกฤษ
4. ฝึกหัดทหารแบบยุโรป
5. เปลี่ยนแปลงประเพณีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา
6. ตั้งโรงพยาบาลเพื่อผลิตเหรียญจันทน์
7. ตั้งโรงพิมพ์หลวง เรียกว่า โรงอักษรพิมพ์การ พิมพ์ครั้งแรกเป็นหนังสือแถลงข่าว

ของทางราชการ เรียกว่า *ราชกิจจานุเบกษา*

8. ทำสนธิสัญญาบาวริงกับอังกฤษ พ.ศ.2398
- ยกเลิกการเก็บภาษีปากเรือร้อยละ 3 และยกเลิกการผูกขาดโดยพระคลังสินค้า
 - พ่อค้าอังกฤษซื้อขายโดยตรงกับราษฎรไทยได้อย่างเสรี
 - คนของอังกฤษหากทำผิดให้ขึ้นศาลของประเทศอังกฤษ
- ผลเสียของสัญญา
- ไทยเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
 - การยกเลิกการผูกขาดโดยพระคลังสินค้าทำให้ขาดรายได้
 - สัญญาไม่ได้กำหนดเวลา

● รัชกาลที่ 5

1. การบริหารราชการส่วนกลาง

- ตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน และสภาองคมนตรี
- ตั้ง 12 กระทรวง โดยยุบอัครมหาเสนาบดีและจตุสดมภ์

1. มหาดไทย – ดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือ	7. พระคลังมหาสมบัติ - ภาษีอากร
2. กลาโหม – ดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้-ออก-ตก	8. ยุติธรรม
3. ต่างประเทศ	9. ยุทธรนาธิการ - ดูแลกิจการทหาร
4. วัง	10. ชนมการ – ดูแลพระสงฆ์ โรงเรียน
5. เมือง - ดูแลตำรวจ	11. โยธาธิการ – ดูแลการก่อสร้าง
6. เกษตรนาธิการ	12. มุรธาธิการ – ดูแลกฎหมาย

2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค เรียกว่า การเทศาภิบาล ประกอบด้วย อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เรียกว่า สุขาภิบาล แห่งแรกอยู่ที่ท่าฉลอม จ.สมุทรสาคร

4. จัดระบบราชการทหาร ฝึกใช้อาวุธสมัยใหม่แบบตะวันตก

5. ตั้งกระทรวงกลาโหมให้ทำหน้าที่การป้องกันประเทศอย่างเดียว

6. ตั้งโรงเรียนนายร้อยทหารบกและโรงเรียนนายเรือ

7. ประกาศใช้ พรบ.ลักษณะการเกณฑ์ทหารในปี พ.ศ.2448

8. ปฏิรูประบบเงินตรา กำหนดเป็นบาท สตางค์ และใช้ธนบัตรครั้งแรก คือ ใบละ 1 บาท

9. ตั้งธนาคารแห่งแรกของคนไทย คือ บุคคลลภย์ (Book Club) ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น

แบงก์สยามกัมมาจล คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ ในปัจจุบัน (ธนาคารระยะแรกที่เป็นของต่างชาติ คือ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้)

10. ตั้งหอรัษฎากรณพิพัฒน์ คูแลภาณีและรายใต้ของแผ่นดิน
11. เลิกทาส สร้างถนน รถไฟ (สายแรกกรุงเทพ - โคราช) รถราง ขุดคลอง ไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โรงเรียน (แห่งแรก คือ โรงเรียนวัดมหรธรรพาราม)
12. เลิกไว้ผมทรงมหาดไทย สวมหมวก คัดแปลงเสื้อนอกของฝรั่ง เรียกว่า เสื้อราชปะแตน
13. พระราชทานทุนเล่าเรียนหลวงหรือคิงสกอลาชิบ ไปศึกษาต่างประเทศ
14. เกิดวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 (พ.ศ.2436) ฝรั่งเศสใช้เรือรบปิดอ่าวไทย ต้องเสียดินแดนแคว้นสิบสองจุไทย ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง และดินแดนในเขมร
15. เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก พ.ศ.2440 ทรงถ่ายรูปร่วมกับพระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ 2

● รัชกาลที่ 6

1. ตั้งเมืองจำลองการปกครองระบอบประชาธิปไตย “ดุสิตธานี” ที่พระราชวังดุสิต ต่อมาย้ายมาอยู่ที่วังพญาไท เพื่อฝึกหัดข้าราชการ ขุนนาง โดยพรรคที่ได้เสียงข้างมากเป็นผู้บริหารดุสิตธานี เรียกว่า คณะนคราภิบาล
2. ตั้งกองเสือป่าและลูกเสือ
3. ตั้งธนาคารออมสิน
4. ตั้งสหกรณ์แห่งแรก คือ สหกรณ์วัดจันทร์ จ.พิษณุโลก
5. ตั้งกระทรวงทหารเรือ โดยแยกออกจากกระทรวงกลาโหม
6. ตั้งสภาเผยแพร่พาณิชย์ ต่อมาเปลี่ยนเป็นกระทรวงพาณิชย์
7. เปลี่ยนชื่อกระทรวงโยธาธิการ เป็นกระทรวงคมนาคม
8. เปลี่ยนชื่อกระทรวงธรรมการ เป็นกระทรวงศึกษาธิการ
9. ให้เยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับในระดับประถมศึกษา
10. ยกโรงเรียนข้าราชการพลเรือนเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยแห่งแรก)
11. ใช้กฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นครั้งแรก
12. ใช้ธงชาติไตรรงค์เหมือนในปัจจุบัน
13. ใช้นามสกุลและคำนำหน้าชื่อ เด็กชาย เด็กหญิง นาย นางสาว
14. เกิดเหตุการณ์ ร.ศ.130 ร.อ.ขุนทวยหาญพิทักษ์ (เหล็ง ศรีจันทร์) เตรียมยึดอำนาจ
15. ตั้งกองบินและสนามบินแห่งแรก อยู่ในสังกัดกองทัพบก ในปี พ.ศ.2457
16. ประกาศเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 22 ก.ค.2460

● รัชกาลที่ 7

1. ตั้งอภิรัฐมนตรีสภา องคมนตรีสภา เสนาบดีสภา เพื่อทำหน้าที่ถวายความคิดเห็น
2. เตรียมการวางรูปแบบการปกครองท้องถิ่นให้เป็นแบบเทศบาล
3. เกิดภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ ต้องใช้เงินอย่างประหยัดและปลดข้าราชการออก เป็นเหตุให้ *คณะราษฎร* ประกอบด้วย ฝ่ายทหารนำโดยพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา และฝ่ายพลเรือนนำโดยหลวงประดิษฐ์มนูธรรมหรือนายปรีดี พนมยงค์ ยึดอำนาจการปกครองให้กษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 24 มิ.ย.2475 โดยมีจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ 6 ประการ
 - 1) จะต้องรักษาเอกราชของประเทศให้มั่นคง
 - 2) จะต้องรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ
 - 3) จะต้องบำรุงความสุขของราษฎร
 - 4) จะต้องให้ราษฎรมีสิทธิเสมอภาคกัน
 - 5) จะต้องให้ราษฎรมีเสรีภาพ
 - 6) จะต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่แก่ราษฎร
4. วันที่ 27 มิ.ย.2475 มีพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว และวันที่ 10 ธ.ค.2475 มีพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม โดยมีพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรก
5. ในปี พ.ศ.2476 พันเอกพระยาพหลฯ ยึดอำนาจเข้ามาบริหารประเทศ ต่อมาพลเอกพระองค์เจ้าวรเดช ได้คิดล้มล้างรัฐบาลแต่ไม่สำเร็จ *กบฏวรเดช*
6. วันที่ 2 มี.ค.2476 รัชกาลที่ 7 สละราชราชสมบัติไปอยู่ที่อังกฤษ เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับการกระทำของรัฐบาลที่ไม่ได้ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ราษฎรตามระบอบประชาธิปไตย
7. รัฐบาลได้เชิญพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดลขึ้นครองราชย์เป็น **รัชกาลที่ 8** แต่ถูกลอบปลงพระชนม์ **เมื่อวันที่ 9 มิ.ย.2489** ในสมัยที่นายปรีดีฯ เป็นนายกฯ

➔ สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475

● จอมพล ป. พิบูลสงคราม

1. เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่จากวันที่ 1 เม.ย. เป็นวันที่ 1 ม.ค.
2. ในปี พ.ศ.2482 เปลี่ยนชื่อประเทศจาก “สยาม” เป็น “ไทย” (ตรงกับรัชกาลที่ 8)
3. กำหนดให้วันที่ 24 มิ.ย. เป็นวันชาติ การเคารพเพลงชาติ เพลงสรรเสริญ
4. ให้ผู้ขายนุ่งกางเกง ผู้หญิงนุ่งกระโปรง สวมรองเท้า ให้เล็กนุ่งโจงกระเบน เลิกกินหมาก
5. ยกเลิกบรรดาศักดิ์และยศข้าราชการพลเรือนที่เรียกอำมาตย์
6. ใช้นโยบายชาตินิยมและสร้างชาติไทยให้ยิ่งใหญ่...
 - 1) ใช้สินค้าไทย “ไทยทำไทยใช้ไทยเจริญ”
 - 2) ห้ามต่างชาติประกอบอาชีพบางอย่าง เช่น ตัดผม เฝ้าถ่าน
 - 3) ให้ละทิ้งความประพฤติกวีและวัฒนธรรมแบบโบราณ เช่น กินหมาก นุ่งโจงกระเบน
 - 4) ให้คำขวัญ “เชื่อผู้นำชาติพ้นภัย”
7. ในปี พ.ศ.2483 เกิดกรณีพิพาทกับอินโดจีนฝรั่งเศส เรียกว่า สงครามอินโดจีน

ภายหลังให้สร้างอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งการเสียสละ

8. เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อญี่ปุ่นโจมตีอ่าวเพิร์ลฮาร์เบอร์ และยกพลขึ้นบกในไทย เมื่อวันที่ 8 ธ.ค.2484 ได้แก่ กองบิน 53 จ.ประจวบฯ บางปู สุราษฎร์ฯ สงขลา ปัตตานี
9. เกิดขบวนการเสรีไทย (X.O.Group) นำโดยนายปรีดี พนมยงค์ (หลวงประดิษฐมนูธรรม) ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมทย์, อ.ป๋วย อึ้งภากร ทำให้ไทยไม่แพ้สงคราม ในปี พ.ศ.2488 สงครามยุติโดยสหรัฐฯ ทิ้งระเบิดปรมาณูที่เมืองฮิโรชิมาและนางาซากิ

10. มีการส่งทหารเข้าร่วมรบในสงครามเกาหลีและสงครามเวียดนาม ตามมติสหประชาชาติ (ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ลำดับที่ 55 เมื่อวันที่ 16 ธ.ค.2489)

11. เกิดการปฏิวัติยึดอำนาจหลายครั้ง เนื่องจากความขัดแย้งในหมู่นักการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ การฉ้อราษฎร์ เช่น กบฏวังหลวง (ทหารเรือและนายปรีดี vs.จอมพล ป.) กบฏแมนฮัตตัน (ทหารเรือ vs.จอมพล ป.)

- จอมพลถนอม กิตติขจร - เกิดกรณี 14 ต.ค.16 และ 6 ต.ค.19 นักศึกษาชุมนุมประท้วงขับไล่
- พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ - ประกาศใช้นโยบายการเมืองนำการทหาร (นโยบายนี้อยู่ที่ 66/23)
- พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ - ใช้นโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า
 - ถูกปฏิวัติ โดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.)

- พลเอกสุจินดา คราประยูร - เกิดกรณี พฤษภาทมิฬ นักศึกษาชุมนุมประท้วงขับไล่
 - พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ - เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ.2540
 - พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร – ถูกปฏิวัติยึดอำนาจจาก “คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” หรือ “คปค.” โดย พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน เมื่อวันที่ 19 ก.ย.2549 ด้วยเหตุผลหลัก 4 ข้อ คือ
 1. การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งแบ่งฝายสลายความรู้สึกสามัคคีของชนในชาติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน
 2. ประชาชนเคลือบแคลงสงสัยการบริหารราชการแผ่นดินส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบ
 3. หน่วยงาน องค์กรอิสระถูกรวบงำทางการเมือง
 4. การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองหมิ่นเหม่ต่อการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
- คปค. ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (คตส.) ตั้ง พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และจัดให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 100 คน
- นายสมัคร สุนทรเวช – ถูกศาลรัฐธรรมนูญ ตัดสินให้พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เนื่องจากร่วมกับเอกชนจัดรายการชิมไปบ่นไป
 - นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ – พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เนื่องจากถูกศาลรัฐธรรมนูญ ตัดสินยุบพรรคพลังประชาชน เพราะกรรมการบริหารพรรคทุจริตการเลือกตั้ง
 - นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ – นายกรัฐมนตรีคนที่ 27

→ รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550

ฉบับที่ 18 มีทั้งหมด 309 มาตรา โดยมีสาระสำคัญเพื่อแก้ไขปัญหา 4 แนวทาง คือ

1. คู่ครองและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพประชาชนอย่างเต็มที่
2. ลดการผูกขาดอำนาจรัฐและจัดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม
3. ทำให้การเมืองโปร่งใสมีคุณธรรมและจริยธรรม
4. ทำให้ระบบการตรวจสอบมีความเข้มแข็งและทำงานได้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- มีสัญชาติไทย หากแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี
- อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 ม.ค.ของปีที่มีการเลือกตั้ง
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง
- ไม่เป็นภิกษุ นักบวช นักโทษ วิกตจริต ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

สภาผู้แทนราษฎร (สส.)

- มีวาระ 4 ปี
- มีจำนวน 480 คน มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 400 คน และแบบสัดส่วน 80 คน
- มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
- เป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า 30 วัน
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือจังหวัดที่เกิด/ศึกษา/รับราชการติดต่อกัน 5 ปี

วุฒิสภา (สว.)

- มีวาระ 6 ปี
- มีจำนวน 150 คน มาจากการเลือกตั้งจังหวัดละ 1 คน (76 คน) มาจากการสรรหา (74 คน)
- มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- มีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี
- จบปริญญาตรี
- ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- ไม่เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของ สส.หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือจังหวัดที่เกิด/ศึกษา/รับราชการติดต่อกัน 5 ปี

คณะรัฐมนตรี

- นายกรัฐมนตรี 1 คน ต้องมาจากการเลือกตั้ง มีวาระ 4 ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 8 ปี
- รัฐมนตรีอีกไม่เกิน 35 คน (ไม่เป็น สส.ก็ได้)
- มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี
- จบปริญญาตรี

ศาล

1. ศาลรัฐธรรมนูญ – พิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญ มีทั้งหมด 9 คน มีวาระดำรงตำแหน่ง 9 ปี แต่ต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่ออายุครบ 70 ปี

2. ศาลปกครอง – พิจารณาคดีระหว่างหน่วยราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางการปกครองตามกฎหมาย มี 2 ชั้น คือ

1. ศาลปกครองชั้นต้น อยู่ที่กรุงเทพฯ และในภูมิภาคอีก 16 ศาล
2. ศาลปกครองสูงสุด อยู่ที่กรุงเทพฯ
3. ศาลทหาร – พิจารณาคดีอาญาซึ่งผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร
4. ศาลยุติธรรม – พิจารณาคดีทั้งปวง มี 3 ชั้น คือ
 1. ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลจังหวัด ศาลแขวง
 2. ศาลอุทธรณ์
 3. ศาลฎีกา – มีอำนาจพิจารณาคดีที่อุทธรณ์ คดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง คดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) – มีจำนวน 5 คน
2. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) – มีจำนวน 8 คน
3. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน – มีจำนวน 7 คน
4. ผู้ตรวจการแผ่นดิน – มีจำนวน 3 คน

องค์กรอื่น ๆ ตามรัฐธรรมนูญ เช่น

1. อัยการ
2. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ – มีจำนวน 7 คน
3. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

สว. 1 ใน 3 ขอเปิดอภิปรายทั่วไป

สส. 1 ใน 4 ขอถอดถอนนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรี/สส./สว./ประธานศาล

สส. 1 ใน 5 ขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี

สส. 1 ใน 6 ขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีรายบุคคล

ประชาชน 10,000 คน เสนอร่างกฎหมาย

ประชาชน 20,000 คน ขอถอดถอนนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรี/สส./สว./ประธานศาล

ประชาชน 50,000 คน เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อ ป/ช.

การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้มีอำนาจพิจารณา คือ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

1. เครื่องมือและเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญ

แผนที่ : เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อแสดงลักษณะและที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่บนผิวโลก โดยการย่อส่วนกับใช้สัญลักษณ์แทน แบ่งได้เป็น 3 ชนิด

1. **แผนที่ภูมิประเทศ** – แสดงลักษณะสูงต่ำของผิวโลกโดยใช้เส้นชั้นความสูงที่ใช้กันมากมี 2 มาตรฐาน คือ 1 : 250,000 และ 1 : 50,000

2. **แผนที่เฉพาะเรื่อง** – แสดงลักษณะใดลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะส่วนมากเป็นมาตรฐานส่วนเล็กคือ 1 : 1,000,000 1 : 500,000 1 : 250,000 เช่น แผนที่ท่องเที่ยว แผนที่เส้นทาง แผนที่ธรณีวิทยาแผนที่ดิน

3. **แผนที่เล่ม** – แสดงลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม ประชากร และอื่น ๆ ไว้ในเล่มเดียวกัน

ลูกโลก : เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อจำลองลักษณะต่าง ๆ ของโลก

เข็มทิศ : เป็นเครื่องมือในการหาทิศโดยอาศัยแรงดึงดูดระหว่างสนามแม่เหล็กขั้วโลกกับเข็มแม่เหล็ก ซึ่งเข็มแม่เหล็กจะชี้ไปยังขั้วแม่เหล็กโลกตลอดเวลา

รูปถ่ายทางอากาศหรือภาพจากดาวเทียม : โดยการรับสัญญาณภาพหรือสัญญาณข้อมูลตัวเลข ที่เกิดขึ้นจากวัตถุหรือพื้นที่โดยไม่ได้สัมผัสกับวัตถุหรือพื้นที่นั้น หรือเรียกว่า remote sensing (SRS : Satellite Remote Sensing คือ ข้อมูลดาวเทียม)

ชนิดของดาวเทียม แบ่งเป็น

1. ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา เช่น GMS, GOES
2. ดาวเทียมสมุทรศาสตร์ เช่น โนอา (NOAA) ของสหรัฐอเมริกา, SEASAT, MOS
3. ดาวเทียมสำรวจแผ่นดิน เช่น Landsat และ IKINOS ของสหรัฐอเมริกา, SPOT ของฝรั่งเศส, IRS ของอินเดีย, ERS ของกลุ่มประเทศยุโรป, RADARSAT ของแคนาดา

GPS : Global Positioning System คือ เครื่องมือกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก โดยรับสัญญาณจากดาวเทียม ปัจจุบันมีประมาณ 24 ดวง

GIS : Geographic Information System คือ เครื่องมือระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการรวบรวม จัดเก็บ จัดกลุ่ม ปรับปรุง คำนวณ และวิเคราะห์ข้อมูล

*** ดาวเทียมสำรวจทรัพยากรของไทย ชื่อ Theos

2. ระบบอ้างอิงตำแหน่งต่าง ๆ ในแผนที่และพิกัดภูมิศาสตร์

1. เส้นเมริเดียน – เป็นเส้นสมมติที่ลากจากขั้วโลกเหนือลงไปถึงขั้วโลกใต้ เส้นแรกมีค่าเท่ากับ 0 องศา สำหรับกำหนดเวลามาตรฐาน วัดจากหอดูดาว เมืองกรีนวิช ประเทศอังกฤษ
2. เส้นศูนย์สูตร – เป็นเส้นสมมติที่ลากจากตะวันออกไปตะวันตก
3. เส้นทรอปิกออฟแคนเซอร์ – อยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร
4. เส้นอาร์กติกเซอร์เคิล – อยู่เหนือเส้นทรอปิกออฟแคนเซอร์
5. เส้นทรอปิกออฟแคปริกอร์น – อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร
6. เส้นแอนตาร์กติกเซอร์เคิล – อยู่ใต้เส้นทรอปิกออฟแคปริกอร์น
7. เส้นละติจูด (เส้นรุ้ง) – เป็นเส้นที่อยู่เหนือหรือใต้เส้นศูนย์สูตร
8. เส้นลองจิจูด (เส้นแวง) – เป็นเส้นที่อยู่ตะวันออกหรือตะวันตกของเส้นเมริเดียนปฐม

3. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย

ที่ตั้ง ละติจูด 5 องศา 37 ลิปดาเหนือ – 20 องศา 28 ลิปดาเหนือ

ลองจิจูด 97 องศา 21 ลิปดาตะวันออก – 105 องศา 37 ลิปดาตะวันออก

เนื้อที่ 321 ล้านไร่ (513,115 ตร.กม.) รองจากอินโดนีเซียและพม่า

รูปร่าง ความยาว 1,640 กม. (จาก อ.แม่สาย – อ.เบตง จ.ยะลา)

ความกว้าง 780 กม. (จาก อ.สังขละบุรี – อ.สิรินทร จ.อุบลฯ)

แคบที่สุด 10.6 กม. (จ.ประจวบฯ)

อาณาเขตติดกับประเทศ

1. ลาว ตั้งแต่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ จ.เชียงราย มีสะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำโขงที่จ.หนองคาย โดยความร่วมมือของไทย ลาว และออสเตรเลีย
2. พม่า ตั้งแต่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ จ.เชียงราย บริเวณที่เป็นภูเขาใช้สันปันน้ำบริเวณที่เป็นแม่น้ำใช้ร่องน้ำลึกเป็นแนวเขต
3. กัมพูชา ตั้งแต่ช่องบก (สามเหลี่ยมมรกต) จ.อุบลฯ มีทิวเขาพนมดงรักเป็นเขตแดนแถบ จ.สระแก้ว เป็นที่ราบดินติดต่อกันได้สะดวก มีตลาดโรงเกลือ
4. มาเลเซีย ตั้งแต่สตูล สงขลา ยะลา และนราธิวาส มีรั้วคอนกรีตที่สตูล และมีทิวเขาสันกาลาคีรี แม่น้ำโก-ลก เป็นเขตแดน

ลักษณะภูมิประเทศ

1. ภาคเหนือ ประกอบด้วย 9 จังหวัด

มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ ถนนธงชัย ผิปันน้ำ แคนลาว ขุนตาล และหลวงพระบาง

มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ คอยอินทนนท์ สูง 2,595 เมตร อยู่บนเทือกเขาถนนธงชัย

มีแม่น้ำที่สำคัญ คือ ปิง วัง ยม น่าน (ยาวที่สุด) โดยปิงกับวังไหลรวมกันที่ อ.บ้านตาก

จ.ตาก ส่วนยมกับน่าน ไหลรวมกันที่ อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์ และรวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่ อ.ปากน้ำโพ จ.นครสวรรค์

2. ภาคกลาง ประกอบด้วย 22 จังหวัด

มีลักษณะเป็นที่ราบลูกฟูก ที่ราบลุ่มแม่น้ำ และดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ

มีทิวเขาที่สำคัญ คือ เพชรบูรณ์ ถนนธงชัย

มีแม่น้ำที่สำคัญ คือ เจ้าพระยา ท่าจีน ป่าสัก แม่กลอง

มีเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อยู่ที่ จ.ลพบุรี เพื่อการชลประทานและการป้องกันอุทกภัยกรุงเทพฯ

3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 19 จังหวัด (มีประชากรและพื้นที่มากที่สุด)

มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ เพชรบูรณ์ ดงพญาเย็น สันกำแพง พนมดงรัก ภูพาน

มียอดเขาสูง คือ เขาเจ็ยว ที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งอยู่ใน 4 จังหวัด คือ สระบุรี

นครนายก ปราจีนบุรี และนครราชสีมา

มีที่ราบที่มีขนาดใหญ่ที่สุด คือ แอ่งโคราช ซึ่งเป็นที่ราบของกลุ่มน้ำชี-มูล นอกจากนั้น มีแอ่งสกลนคร อยู่ทางทิศเหนือของทิวเขาภูพาน มีแม่น้ำสงครามไหลผ่าน มีหนองน้ำขนาดใหญ่ คือ หนองหาน ซึ่งเกิดจากการยุบตัวเนื่องจากการชะละลายของเกลือหิน

มีปราสาทเขาพระวิหาร อยู่ที่จังหวัด ศรีสะเกษ

4. ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 7 จังหวัด (มีพื้นที่น้อยที่สุด) คือ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี

สระแก้ว ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ บรรทัด จันทบุรี และสันกำแพง

มีที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำบางปะกงและที่ราบชายฝั่งทะเล (อ่าวไทย)

มีพื้นที่ที่เรียกว่า “ฉนวนไทย” จ.ปราจีนบุรี เป็นจุดยุทธศาสตร์ระหว่างศึกสงครามและเป็นเส้นทางสะดวกที่สุดในการเข้าสู่กัมพูชา

5. ภาคตะวันตก ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบฯ
มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ ถนนธงชัยและตะนาวศรี

มีที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง-วัง แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี และที่ราบชายฝั่งทะเล
เป็นเส้นทางเดินทัพ คือ ด่านแม่ละเมา ด่านเจดีย์สามองค์ จ.กาญจนบุรี

6. ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด

มีลักษณะเป็นคาบสมุทรและที่ราบชายฝั่งทะเล (อ่าวไทยและอันดามัน)

มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ ภูเก็ต นครศรีธรรมราช สันกาลาคีรี

มีแม่น้ำที่สำคัญ คือ ตาปี ปากพนัง ปัตตานี

มีทะเลสาบน้ำเค็มที่ใหญ่ที่สุด คือ ทะเลสาบสงขลา

มีการนับถือศาสนาอิสลาม พุทธศาสนาในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส

ลักษณะภูมิอากาศ

1. ช่วงเดือน ก.พ. – เม.ย. (ฤดูร้อน) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลัง บริเวณ
แผ่นดินเริ่มร้อน จะมีลมพัดจากอ่าวไทยสู่ภาคกลาง เรียกว่า ลมตะเภา นำความชื้นเข้าไปในแผ่นดิน
ถ้าบรรยากาศมีความชื้นมากและมีแนวพัดสอบของลม จะเกิดปรากฏการณ์ พายุฤดูร้อน อาจมี
ลูกเห็บตก

2. ช่วงเดือน พ.ค. – ต.ค. (ฤดูฝน) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านนำความชื้นเข้าสู่
แผ่นดิน ประกอบกับมีพายุไซโคลนในอ่าวเบงกอลของจีน และมีพายุไต้ฝุ่น ไชนร้อน หรือ
ดีเปรสชันในทะเลจีนใต้ ทำให้มีฝนตกมากขึ้น

3. ช่วงเดือน พ.ย. – ม.ค. (ฤดูหนาว) ซีกโลกเหนือเริ่มฤดูหนาว ลมมรสุม
ตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศหนาวและแห้ง

ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ดิน (ดินพรุ คือ ป่าชายเลนที่ได้เปลี่ยนเป็นพื้นที่ราบลุ่มอยู่ในแผ่นดิน)

2. ป่าไม้ - ป่าไม้ไม่ทิ้งใบ ได้แก่ ป่าดิบ ป่าดิบเขา ป่าสนเขา ป่าพรุ ป่าชายเลน
- ป่าไม้ทิ้งใบ ได้แก่ ป่าเบญจพรรณ (ไม้สัก ไม้ประดู่) และป่าเต็งรัง

3. น้ำ ได้แก่ น้ำผิวดินกับน้ำบาดาล

4. แร่ธาตุ ได้แก่ แร่โลหะ แร่โลหะ และเชื้อเพลิง

เศรษฐกิจของประเทศไทย อาชีพที่สำคัญของคนไทย คือ

1. เกษตรกรรม - การเพาะปลูก ประมง ป่าไม้ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ข้าว ยางพารา
2. อุตสาหกรรม - ในครัวเรือน จำนวนคนทำงานไม่แน่นอน ใช้แรงงานในครอบครัว
 - ขนาดย่อม จำนวนคนทำงาน 10 – 49 คน
 - ขนาดกลาง จำนวนคนทำงาน 49 – 199 คน
 - ขนาดใหญ่ จำนวนคนทำงานตั้งแต่ 200 คน

อุตสาหกรรมที่สร้างรายได้มากที่สุด คือ สิ่งทอ

3. พาณิชยกรรม

- สินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามาก 10 อันดับ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ แผงวงจร ไฟฟ้า รถยนต์ เสื้อผ้า อัญมณี เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ อาหารทะเลกระป๋อง เม็ดพลาสติก ข้าว เครื่องปรับอากาศ
- สินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามาก คือ เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องจักรอุตสาหกรรม น้ำมัน แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล็ก

4. การบริการ - การคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร โทรคมนาคม การท่องเที่ยว

4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

เนื้อที่บริเวณผิว 509,509,000 ตร.กม.

ระยะเส้นผ่าศูนย์กลาง 12,756 กม.

ระยะจากขั้วโลกเหนือถึงใต้ 12,714 กม.

การเกิดทวีปยุคเพอร์เมียน เปลือกโลกมี 2 ส่วน คือ แผ่นดินใหญ่ เรียกว่า พันเจีย (Pangea) มหาสมุทร เรียกว่า พันทาลัสซา (Panthalassa)

การเกิดทวีปยุคไทรแอสซิก ส่วนแผ่นดินแยกเป็น 2 ผืน คือ ซีกโลกเหนือ เรียกว่า ลอเรเชีย (Laurasia) ประกอบด้วย อเมริกาเหนือ เกาะกรีนแลนด์ ทวีปยุโรป และทวีปเอเชีย (ยกเว้นอินเดีย) ซีกโลกใต้ เรียกว่า กอนด์วานา (Gondwana) ประกอบด้วย ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปแอฟริกา ทวีปออสเตรเลีย และทวีปแอนตาร์กติกา

* วันที่ 26 ธ.ค.47 เกิดแผ่นดินไหวและการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกในมหาสมุทรอินเดีย บริเวณทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ทำให้เกิด คลื่นสึนามิ (tsunami) ซัดเข้าชายฝั่งประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย พม่า บังกลาเทศ ศรีลังกา อินเดีย มัลดีฟส์

ลักษณะภูมิประเทศโลก ประกอบด้วย

1. เขาและเนินเขา - มีความสูงตั้งแต่ 100 – 600 เมตร
2. ภูเขา - มีความสูงมากกว่า 600 เมตร
3. ทิวเขา - เป็นภูเขาขนาดสูงที่มีความต่อเนื่อง
4. ที่ราบสูง - เป็นพื้นที่ราบโดยมีความสูงกว่าบริเวณใกล้เคียงตั้งแต่ 300 เมตร
5. ทะเล - เป็นแหล่งน้ำเค็มที่เล็กกว่ามหาสมุทร
6. ทะเลสาบ - เป็นแหล่งน้ำจืดหรือน้ำเค็มที่ล้อมด้วยแผ่นดินมีทางออกสู่ทะเลโดยแม่น้ำ
7. เกาะ - เป็นแผ่นดินที่ล้อมรอบด้วยน้ำ
8. คาบสมุทร - เป็นแผ่นดินที่ยื่นออกไปในทะเล อ่าว หรือมหาสมุทร
9. แหลม - เป็นแผ่นดินที่ยื่นออกไปจากคาบสมุทร ซึ่งมีลักษณะเล็ก ๆ

เขตภูมิอากาศโลก

1. แบบฝนตกชุกเขตร้อน (A) – มีฝนตกชุก และมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า 18 องศาเซลเซียส
 - 1.1 แบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) – ปริมาณน้ำฝน 1,000 - 2,000 มิลลิเมตร
 - 1.2 แบบร้อนชื้น (Af) – ปริมาณน้ำฝนสูงกว่า 2,000 มิลลิเมตร (แถบเส้นศูนย์สูตร)
 - 1.3 แบบมรสุมเขตร้อน (Am) – ปริมาณน้ำฝนสูงกว่า 2,500 มิลลิเมตร (ภาคใต้ของไทย)
2. แบบแห้งแล้ง (B) – มีฝนตกน้อย
 - 2.1 แบบทะเลทราย (BW) – ปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 250 มิลลิเมตร
 - เขตร้อน (BWh)
 - เขตอบอุ่น (BWk)
 - 2.2 แบบกึ่งทะเลทราย (BS) – ปริมาณน้ำฝนระหว่าง 375 - 500 มิลลิเมตร
 - เขตร้อน (BSH)
 - เขตอบอุ่น (BSk)
3. แบบชื้นเขตอบอุ่น (C) – มีฝนตกมาก อากาศไม่หนาวจัด
 - 3.1 แบบชื้นภาคพื้นสมุทร (Cf) – พบในบริเวณชายฝั่งทะเลของทวีปต่าง ๆ
 - ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Cfa) – อุณหภูมิเฉลี่ยของเดือนที่สูงที่สุดเกิน 22 องศา
 - ชายฝั่งทะเลตะวันตก (Cfb) – อุณหภูมิเฉลี่ยสูงเกิน 10 องศา

- 3.2 แบบเมดิเตอร์เรเนียน (Cs) – ฤดูร้อนก่อนข้างร้อน แห่ง แสงแดดจัด ฤดูหนาวอบอุ่น
- ที่มีอากาศร้อน (Csa)
 - ที่มีอากาศอบอุ่น (Csb)

3.3 แบบชื้นภาคพื้นทวีป (Cw) – อากาศชื้นในช่วงฤดูร้อน ฤดูหนาวจะแห้ง

4. แบบชื้นเขตหนาว (D) – มีฝนตก ฤดูร้อนอุณหภูมิสูงกว่า 10 ฤดูหนาวต่ำกว่า -3 องศา

5. แบบเขตขั้วโลก (E) – ไม่มีฤดูร้อน

5.1 แบบทุนดรา (ET) – อุณหภูมิเฉลี่ยของเดือนที่ร้อนที่สุดสูงกว่า 0 องศาเซลเซียส

5.2 แบบทุ่งน้ำแข็ง (EF) – อุณหภูมิเฉลี่ยของเดือนที่ร้อนที่สุดต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส

6. แบบที่สูง (H) – มีอุณหภูมิลดต่ำลงตามความสูงของพื้นที่ 6.4 องศาเซลเซียสต่อ 1,000 เมตร

ลักษณะประชากรโลก มี 3 ชาติพันธุ์ใหญ่ ๆ คือ

1. นิกรอยด์หรือพวกผิวดำ ส่วนใหญ่อยู่ในทวีปแอฟริกา
2. มองโกลอยด์หรือพวกผิวเหลือง ส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย
3. คอเคซอยด์หรือพวกผิวขาว ส่วนใหญ่อยู่ในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ

ลักษณะวัฒนธรรมโลก

1. ภาษา มีมากกว่า 7,000 ภาษา ที่ใช้กันมากที่สุด คือ จีน (แมนดาริน) อังกฤษ ฮินดี
2. ศาสนา ที่นับถือกันมากที่สุด คือ คริสต์ อิสลาม ฮินดู

5. ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ
- ประเทศที่มีเนื้อที่มากที่สุด คือ อินโดฯ พม่า ไทย...ติมอร์ บรูไน สิงคโปร์ (มากไปน้อย)
- ประเทศที่มีประชากรมากที่สุด คือ อินโดฯ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไทย...สิงคโปร์ ติมอร์ บรูไน
- มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
- มีการรวมกลุ่มที่สำคัญ คือ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 ส.ค.2510 ณ กรุงเทพฯ ปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ (ยกเว้นติมอร์)

6. ทวีปเอเชีย

- มีพื้นที่มากที่สุดประมาณ 44 ล้าน ตร.กม.
- มีเทือกเขาขนาดใหญ่ คือ หิมาลัย
- มียอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศเนปาล คือ เอเวอเรสต์ สูง 8,848 ม./ 29,028 ฟุต
- มีส่วนที่ลึกที่สุดในมหาสมุทรแปซิฟิก เรียกว่า ร่องลึกบาดาลมาเรียนา ลึก 11,677 เมตร
- ศาสนาที่มีคนนับถือมากที่สุดในเอเชีย คือ อิสลาม
- ภาษาที่ใช้มากที่สุด คือ จีน รองลงมาได้แก่ ฮินดี อาหรับ รัสเซีย
- มีแหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก คือ ลุ่มน้ำไทกริสและยูเฟรติส (ดินแดนเมโสโปเตเมีย ในอิรัก) ลุ่มน้ำสินธุ (ในปากีสถาน) ลุ่มน้ำฮวงโหและแยงซีเกียง (ในจีน)
- มีการรวมกลุ่มที่สำคัญ คือ
 1. กลุ่มประเทศผู้ผลิตและค้าน้ำมัน (OPEC)
 2. องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)
- ลักษณะประชากร แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
 1. พวกมองโกลอยด์ มีผิวเหลือง ได้แก่ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ไทย ลาว
 2. พวกคอเคซอยด์ มีผิวขาว ได้แก่ อิรัก อิหร่าน ซาอุดี
 3. พวกนิกรอยด์ มีผิวดำ ได้แก่ อินเดีย ปากีสถาน เนปาล...
- มีการแบ่งออกเป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่
 1. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ – ไทย พม่า ลาว...
 2. เอเชียตะวันออก – จีน ญี่ปุ่น เกาหลี...
 3. เอเชียใต้ – อินเดีย ปากีสถาน เนปาล...
 4. เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ (ดินแดนแห่งทะเลสาบทั้งห้า) – อิรัก อิหร่าน อิสราเอล ซาอุดี...
 5. เอเชียกลาง – คาซัคสถาน เติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน

7. ทวีปออสเตรเลีย-โอเชียเนีย

- ค้นพบโดย กัปตันเจมส์คุก ชาวอังกฤษ ผู้อพยพรุ่นแรกเป็นพวกนักโทษ
- มีขนาดเล็กที่สุด ประกอบด้วย ออสเตรเลีย ปาปัวนิวกินี นิวซีแลนด์ และกลุ่มประเทศเล็กอีก 11 ประเทศ รวมกันเรียกว่า โอเชียเนีย (Oceania) ประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุด คือ นาอูรู
- ภูมิประเทศแบบออสเตรเลียเกิดจากการพุ่งของเปลือกโลก อินโด-ออสเตรเลียบน บริเวณชายฝั่งตะวันออกมีทิวเขายาว เรียกว่า เกรตดิไวดิง ทางตะวันตก พบหินขนาดใหญ่ที่สุดในโลก อยู่ในทะเลทรายทานามิ เรียกว่า หินเอเยอร์ (Aers Rock) ชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือในรัฐควีนแลนด์ มีแนวปะการังที่ยาวที่สุดในโลก เรียกว่า เกรตแบร์ริเออร์รีฟ (Great Barrier Reef)
- ประชากรส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากอังกฤษ ชนพื้นเมืองในออสเตรเลีย เรียกว่า อะบอริจินิส หรือแบล็คเฟลโลว์ (Black Fellow) ในนิวซีแลนด์ คือ พวกเมารี
- ภาษาที่ใช้ คือ อังกฤษ
- นับถือศาสนาคริสต์ พวกชาวพื้นเมืองนับถือผีสายทวดตา
- เมืองหลวงของออสเตรเลีย คือ แคนเบอร์รา มีการปกครองโดยแบ่งออกเป็น 6 รัฐ

8. ทวีปยุโรป

- ประกอบด้วย 43 ประเทศ มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการค้า มีการจัดตั้งสหภาพยุโรป (EU) มีสำนักงานใหญ่ที่กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม ใช้เงินสกุลยูโร
- อาณาเขต
 1. ทิศเหนือ ติดทะเลแบเรนต์ส์และมหาสมุทรอาร์กติก
 2. ทิศตะวันออก ติดทวีปเอเชีย มีเทือกเขาอูราลและคอเคซัส มีทะเลแคสเปียนและทะเลดำ
 3. ทิศตะวันตก ติดมหาสมุทรแอตแลนติก
 4. ทิศใต้ ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ อูราล สแกนดิเนเวีย แอลป์ แอพเพนไนน์ คาร์เปเทียน โดยมียอดเขาที่สูงที่สุดอยู่ในเทือกเขาแอลป์ คือ มงต์ บลังค์ (Mont Blanc)
- แม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำไรน์ เอลเบ ดานูบ วอลกา
- มีการเคลื่อนที่ของธารน้ำแข็ง ทำให้เกิดอ่าวน้ำลึกที่มีหน้าผาชัน รูปร่างยาว เรียกว่า “ฟยอร์ด”
- มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดในโลก สืบเชื้อสายมาจากพวกคอเคซอยด์ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก

9. ทวีปอเมริกาเหนือ

- มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และกลุ่มประเทศอเมริกากลาง อีก 20 ประเทศ ค้นพบโดย คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส นักเดินเรือชาวอิตาลี
- พบภูมิประเทศแบบแคนยอน (Canyon) ในสหรัฐอเมริกาที่เกิดจากแม่น้ำโคโลราโดกัดเซาะลงไปเป็นที่ราบสูง บริเวณแกรนด์แบงก์ (Grand Bank) ในประเทศแคนาดา เป็นเขตที่มีปลาชุกชุมที่สุดในโลก เพราะมีกระแสน้ำอุ่นไหลผ่าน
- มีการรวมกลุ่มเป็นเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA)
- ประชากรอพยพมาจากยุโรป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ สวีเดน ชนพื้นเมืองเดิมคือ พวกอินเดียนแดงและเอสกีโม ส่วนในอเมริกากลางเป็นพวกนิโกร และใช้ภาษาสเปน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์

10. ทวีปอเมริกาใต้

- มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ประกอบด้วย 12 ประเทศ เช่น บราซิล อาร์เจนตินา เปรู โคลอมเบีย
- มีน้ำตกที่สูงที่สุดในโลก คือ น้ำตกแองเจิล ในประเทศเวเนซุเอลา สูง 979 เมตร
- มีเทือกเขาที่ยาวที่สุดในโลก คือ แอนดิส (7,200 กม.) และมียอดที่สูงที่สุด คือ อากองกากัว อยู่ในประเทศอาร์เจนตินา
- มีแม่น้ำอะเมซอน (ราชาแห่งแม่น้ำ) ครอบคลุมพื้นที่ป่าดิบชื้นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก
- ชนพื้นเมืองเดิม คือ อินเดียนและนิโกร
- มีการผสมระหว่างชนพื้นเมืองอินเดียนกับชาวยุโรป เกิดเป็นเชื้อชาติ เมสติโซ
- มีการผสมระหว่างชาวแอฟริกันผิวดำกับชาวยุโรป เกิดเป็นเชื้อชาติ มูแลตโต
- มีการผสมระหว่างชนพื้นเมืองอินเดียนกับชาวแอฟริกันผิวดำ เกิดเป็นเชื้อชาติ แซมโบ
- ประเทศส่วนใหญ่เป็นอาณานิคมของสเปน ยกเว้นบราซิลเป็นอาณานิคมของโปรตุเกส
- ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาสเปน
- นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก

11. ทวีปแอฟริกา

- มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 เป็นดินแดนที่เรียกว่า ทวีปมีด/กาทวีป ประกอบด้วย 53 ประเทศ
- มีทะเลทรายขนาดใหญ่ คือ ซาฮารา
- มีเทือกเขาที่เป็นภูเขาไฟดับแล้วที่มีชื่อเสียง คือ คิลิมาจาโร อยู่ในประเทศแทนซาเนีย
- มีทะเลสาบที่เกิดจากการเลื่อนตัวของหิน คือ ทะเลสาบวิกตอเรีย
- มีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดในโลก เช่น ทองคำ เพชร
- มีแม่น้ำที่ยาวที่สุด คือ แม่น้ำไนล์ (6,500 กม.) เป็นแหล่งอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุด พบพีรามิดและสฟิงค์ในอียิปต์
- ชาวอียิปต์เป็นชาติแรกที่ประดิษฐ์อักษร คือ อักษรเฮียโรกลิฟฟิก
- มีการทำम्मมีเพื่อเก็บรักษาศพและรอการกลับคืนมาของวิญญาณ
- ประชากรเป็นพวกนิกรอยด์และคอเคซอยด์
- ภาษาที่ใช้ เช่น อารับ บันดู ชูดาน อังกฤษ ฝรั่งเศส โปรตุเกส
- ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คริสต์ ยิว และผีสามเทวดา

รอบที่ 1 ไม้มือ

รอบที่ 2 เริ่มเข้าใจ

รอบที่ 3 เริ่มทำได้

รอบที่ 4 ดอกบัว

รอบที่ 5 เต็ม

เพิ่มเติม

❖ ภูมิศาสตร์โลก

- เป็นดาวเคราะห์ดวงที่ 3 ของระบบสุริยะที่มีดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลาง และเป็นส่วนหนึ่งของระบบกาแล็กซี่ทางช้างเผือก (The Milkyway galaxy)
- อยู่ห่างจากดวงอาทิตย์ 93 ล้านไมล์ อยู่ห่างจากระบบกาแล็กซี่ทางช้างเผือก 3 หมื่นปีแสง
- มีขนาดเล็กกว่าดวงอาทิตย์ 1.3 ล้านเท่า
- มีเส้นผ่าศูนย์กลางตรงเส้นศูนย์สูตร 12,756 กม.
- มีเส้นผ่าศูนย์กลางตรงขั้วโลก 12,713 กม.
- มีอายุไม่น้อยกว่า 5,000 ล้านปี
- มีปริมาตร $1,083 \times 10^{24}$ ลิตร
- มีพื้นที่ผิว 510 ล้าน ตร.กม.
- เป็นพื้นน้ำ 70.8 % พื้นดิน 29.2 %

❖ การหมุนของโลก

1. หมุนรอบตัวเอง จากขวาไปซ้าย/ตะวันตกไปตะวันออก/ตามเข็มนาฬิกา
ครบ 1 รอบ ใช้เวลา 24 ชม./ 1 วัน ด้วยความเร็ว 10,728 กม./ชม. (ทำให้เกิดกลางวันกลางคืน)
2. หมุนรอบแกนของโลก (แกนโลกเอียง 23 องศา 30 ลิปดา)
ครบ 1 รอบ ใช้เวลา 26,000 ปี ปัจจุบันแกนโลกชี้ไปที่ดาวเหนือ
3. โคจรรอบดวงอาทิตย์ ระยะทาง 960 ล้าน กม.
ใช้เวลา 365.25 วัน หรือ 1 ปี ด้วยอัตราเร็ว 2.6 ล้าน กม./วัน (ทำให้เกิดฤดูกาลต่าง ๆ)
4. โคจรพร้อมกับระบบสุริยะ ระยะทาง 420,000 ปีแสง ในเวลา 250 ปี
5. โคจรพร้อมกับกาแล็กซี่

❖ บรรยากาศโลก

1. ชั้นโทรโพสเฟียร์ อยู่ห่างจากผิวโลกที่เส้นศูนย์สูตรไม่เกิน 20 กม. และที่ขั้วโลกไม่เกิน 10 กม. (ที่อยู่เมฆ)
2. ชั้นสเตรโตสเฟียร์ อยู่สูงกว่าชั้นโทรโพสเฟียร์ขึ้นไป 80 กม. (เครื่องบินจะบินในชั้นนี้)
3. ชั้นโทรโพพอส

❖ อิทธิพลของดวงจันทร์และดวงอาทิตย์

โลกหมุนรอบตัวเองใช้เวลา 1 วัน หมุนรอบดวงอาทิตย์ใช้เวลา 365.5 วัน
โลกมีแกนเอียงทำมุม 23.5 องศา ทำให้ได้รับความร้อนไม่เท่ากันเกิดเป็นฤดูกาล
ปรากฏการณ์สุริยุปราคา ดวงจันทร์มาบังแสงดวงอาทิตย์ ทำให้โลกมืด
ปรากฏการณ์จันทรุปราคา เงาของโลกไปบังดวงจันทร์ ทำให้ดวงจันทร์มืด

❖ เทือกเขา

- ทวีปเอเชีย - เทือกเขาหิมาลัย
- ยอดที่สูงที่สุดในโลก คือ เอเวอเรสต์ 8,848 ม./ 29,028 ฟุต
- ทวีปยุโรป - เทือกเขาแอลป์ อยู่ในฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี
- ยอดเขาที่สูงที่สุด คือ มงต์ บลังค์
- ทวีปอเมริกาเหนือ - เทือกเขารอกกี
- ทวีปอเมริกาใต้ - เทือกเขาที่ยาวที่สุดในโลก คือ แอนดิส (7,200 กม.)
- ยอดที่สูงที่สุด คือ อากองกากัว อยู่ในอาร์เจนตินา
- ทวีปแอฟริกา - เทือกเขาที่เป็นภูเขาไฟดับแล้วที่มีชื่อเสียง คือ คิลิมาจาโร

❖ แม่น้ำ

- ทวีปเอเชีย - ลุ่มน้ำไทกริสและยูเฟรติส ดินแดนเมโสโปเตเมียในอิรัก อิสราเอล จอร์แดน เลบานอน
- ลุ่มน้ำสินธุในปากีสถาน
- ลุ่มน้ำฮวงโหและแยงซีเกียงในจีน
- ทวีปยุโรป - แม่น้ำไรน์ เอลเบ ดานูบ วอลกา
- ทวีปอเมริกาเหนือ - แม่น้ำมิสซิสซิปปี ในอเมริกา และแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ ในแคนาดา
- บริเวณแกรนด์แบงก์ (Grand Bank) ในแคนาดา เป็นเขตที่มีปลาชุมมากที่สุดในโลก
- ทวีปอเมริกาใต้ - แม่น้ำอะเมซอน (ราชาแห่งแม่น้ำ)
- ทวีปแอฟริกา - แม่น้ำที่ยาวที่สุดในโลก คือ แม่น้ำไนล์ (6,500 กม.) เป็นแหล่งอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุด
พบพีรามิดและสฟิงค์ในอียิปต์

❖ พื้นที่

- ทวีปเอเชีย - มีพื้นที่มากที่สุด 42 ล้าน ตร.กม. (17 ล้าน ตร.ไมล์)
- ทวีปยุโรป
- ทวีปอเมริกาเหนือ
- ทวีปอเมริกาใต้ - มีที่ราบสูงโบลิเวีย (ใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากที่ราบสูงทิเบต)
- ทวีปแอฟริกา - เป็นดินแดนที่เรียกว่า ทวีปมืด/กาฬทวีป มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากเอเชีย
- มีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดในโลก เช่น ทองคำ เพชร
- ทวีปออสเตรเลีย - เป็นทวีปที่มีขนาดเล็กที่สุด มีทรัพยากรน้อยที่สุด
- ชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของทวีปในรัฐควีนแลนด์ มีแนวปะการังที่ยาวที่สุดในโลก
เรียกว่า เกรตแบร์ริเออร์รีฟ (Great Barrier Reef)

❖ ประชากร

- ทวีปเอเชีย - มีประชากรมากที่สุด 66 % ของประชากรโลก (จีน>อินเดีย>อินโด)
- พวกมองโกลอยด์และคอเคซอยด์
- ทวีปยุโรป - มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดในโลก
- พวกคอเคซอยด์
- ทวีปอเมริกาเหนือ - ประชากรอพยพมาจากยุโรป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ สวีเดน
- ชนพื้นเมืองเดิม คือ พวกอินเดียนและเอสกิโม
- ทวีปอเมริกาใต้ - ชนพื้นเมืองเดิม คือ พวกอินเดียนและนิโกร
- ทวีปแอฟริกา - พวกนิกรอยด์และคอเคซอยด์
- ทวีปออสเตรเลีย - สืบเชื้อสายมาจากอังกฤษ
- ชนพื้นเมืองพวกอะบอริจินิสในออสเตรเลีย และพวกเมารีในนิวซีแลนด์

❖ ศาสนา

- ทวีปเอเชีย - ฮินดู อิสลาม และพุทธ
- ทวีปยุโรป - คริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก
- ทวีปอเมริกาเหนือ - คริสต์
- ทวีปอเมริกาใต้ - คริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก
- ทวีปแอฟริกา - อิสลาม คริสต์ ยิว และผีสาางเทวดา
- ทวีปออสเตรเลีย - คริสต์ พวกชาวพื้นเมืองนับถือผีสาางเทวดา

❖ ภาษา

- ทวีปเอเชีย - จีน รองลงมาได้แก่ ฮินดี อาหรับ รัสเซีย
- ทวีปยุโรป - อังกฤษ
- ทวีปอเมริกาเหนือ - อังกฤษ
- ทวีปอเมริกาใต้ - สเปน
- ทวีปแอฟริกา - ชาวอียิปต์เป็นชาติแรกที่ประดิษฐ์อักษร คือ อักษรเฮียโรกลิฟฟิก
- อาหรับ บันดู ชูดาน
- ทวีปออสเตรเลีย - อังกฤษ

แบบทดสอบวิชาสังคมศึกษา ครั้งที่ 1

1. ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ คือข้อใด

1. อิทธิบาท 4
2. อริยสัจ 4
3. พรหมวิหาร 4
4. สังคหวัตถุ 4

2. ตามกฎธรรมชาติของพุทธศาสนาที่เรียกว่า ไตรลักษณ์ ตรงกับข้อใด

1. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
2. ศีล สมาธิ ปัญญา
3. อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
4. เกิด แก่ เจ็บ ตาย

3. การสร้างความสำเร็จในชีวิตการทำงานตามหลักธรรมพุทธศาสนาเรียกว่า

1. อริยสัจ
2. วิริยะ
3. สมาธิ
4. อิทธิบาท

4. หลักธรรมในข้อใดของพุทธศาสนาที่เป็นเครื่องกำจุนโลกให้มีสันติสุข

1. เมตตา
2. มุทิตา
3. สันโดษ
4. อุเบกขา

5. กลุ่มคนสี่เหล่าซึ่งคนสี่เหล่าหากจะอยู่กันเป็นหมู่คณะหรือทำงานร่วมกันควรยึดหลักธรรมข้อใด

1. สาราณียธรรม 6
2. โลกธรรม 8
3. มรรค 8
4. กุศลกรรมธรรม 10

6. วันเข้าพรรษาตรงกับวันใด

1. วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8
2. วันแรม 1 ค่ำ เดือน 10
3. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11
4. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12

7. ข้อใดเรียงลำดับการเกิดศาสนาได้ถูกต้อง

1. คริสต์ อิสลาม พุทธ ซิกข์
2. อิสลาม คริสต์ ซิกข์ พุทธ
3. ซิกข์ พุทธอิสลาม คริสต์
4. พุทธ อิสลาม คริสต์ ซิกข์

8. ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม มีหลักคำสอนร่วมกันคือข้อใด

1. ห้ามพูดเท็จ
2. ห้ามทำร้ายชีวิตมนุษย์
3. ห้ามดื่มน้ำสุรา
4. ห้ามทำร้ายชีวิตสัตว์

9. ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเรียกตนเองว่า

1. โตะอิหม่าม
2. มุสลิม
3. อัลเลาะห์
4. จูฬาราชมนตรี

10. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู แบ่งคนในสังคมเป็น 4 วรรณะ วรรณะใดที่มีอาชีพค้าขาย

1. วรรณะพราหมณ์
2. วรรณะกษัตริย์
3. วรรณะแพศย์
4. วรรณะศูทร

11. หลักตรีเอกานุภาพเป็นหลักธรรมในศาสนาใด

1. พราหมณ์
2. ซิกข์
3. อิสลาม
4. คริสต์

12. ข้อใดเป็นภูมิปัญญาไทยในภาคกลางทั้งหมด

1. ทองหยิบ แกงแคไก่ ส้มตำ
2. ทองหยิบ ข้าวหลาม ตีจับ ชักเย่อ
3. กระเป๋าย่านลิเกา ตีจับ ขี่ม้าส่งเมือง
4. ส้มตำ การทอเสื่อกระจูด ข้าวหลาม

13. ประเทศใดที่มีรูปแบบการปกครองแบบกึ่งประธานาธิบดี

1. อังกฤษ
2. สหรัฐอเมริกา
3. อินโดนีเซีย
4. สิงคโปร์

14. ประเทศใดที่ปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

1. บรูไน ภูฐาน
2. ไทย อังกฤษ
3. ไทย ภูฐาน
4. ภูฐาน ญี่ปุ่น

15. ข้อกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

1. ยึดหลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
2. ยึดหลักกฎหมาย
3. ตัดสินใจโดยอาศัยเสียงข้างมาก แต่คำนึงถึงเสียงส่วนน้อย
4. ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยยึดทำเนียบรัฐบาล

16. ข้อใดมิใช่การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
2. จังหวัด
3. กรุงเทพมหานคร
4. เทศบาล

17. การบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบันมีทั้งหมดกี่กระทรวง

1. 16 กระทรวง
2. 18 กระทรวง
3. 20 กระทรวง
4. 22 กระทรวง

18. ส่วนราชการใดต่อไปนี้ที่ไม่สังกัดกระทรวงใดๆ

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. โรงเรียนเตรียมทหาร
3. กองทัพอากาศ
4. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

19. จากละครเรื่องเมียหลวง หาก ดร.วิกานดา จะเลิกกับสามีแต่สามีไม่ยอมเซ็นตีใบหย่าให้เขาจะต้องยื่นฟ้องตามกฎหมายใด

1. กฎหมายอาญา
2. กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
3. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์
4. กฎหมายครอบครัว

20. ข้อใดผิด

1. ลักทรัพย์ คือ การเอาทรัพย์ของผู้อื่น ไปโดยที่เจ้าของ ไม่ยินยอม
2. วิ่งราวทรัพย์ คือ การฉกฉวยเอาซึ่งหน้า
3. ชิงทรัพย์ คือ การใช้กำลังหรืออาวุธทำร้าย
4. ปล้นทรัพย์ คือ การที่คนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันชิงทรัพย์

21. รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2550 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เท่าไรของประเทศไทย

1. ฉบับที่ 16
2. ฉบับที่ 17
3. ฉบับที่ 18
4. ฉบับที่ 19

22. ข้อใดไม่ใช่จุดเด่นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550

1. ลดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้พอประมาณ
2. ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ
3. การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรม
4. ทำให้องค์กรตรวจสอบมีความอิสระ เข้มแข็ง และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

23. ข้อใดมิได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550

1. รูปแบบการปกครอง
2. สิทธิเสรีภาพและหน้าที่พลเมือง
3. ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ
4. การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

24. การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติดังนี้ ยกเว้นข้อใด

1. ดำรงตนให้เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดีงามด้วยการรักษาศีล 5
2. ยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อ ปปช.
3. ไม่เป็นผู้ถือหุ้นส่วนในบริษัท
4. ไม่กระทำการขัดกันแห่งผลประโยชน์

25. ข้อใดถูกต้อง

1. รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 กำหนดคุณสมบัติของ สส.ไม่ต้องจบปริญญาตรี
2. รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 กำหนดให้มีจำนวน สส. ทั้งหมด 480 คน
3. รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 กำหนดคุณสมบัติของ สส.ต้องจบปริญญาตรี
4. รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 กำหนดให้ สว. มาจากการเลือกตั้งจังหวัดละ 1 คน

26. ข้อใดถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1. ร่วมลงชื่อเพื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีให้ครบ 50,000 คน
2. ร่วมลงชื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้ครบ 20,000 คน
3. เข้าร่วมประท้วงกับกลุ่มคนเสื้อแดง (นปท.) โดยบุกยึดทำเนียบรัฐบาลเหมือนกับกลุ่มคนเสื้อเหลือง
4. สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สส. เมื่ออายุครบ 25 ปีบริบูรณ์

27. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) และวุฒิสมาชิก (สว.) อย่างละกี่คน

1. สส. 500 คน สว. 200 คน
2. สส. 480 คน สว. 150 คน
3. สส. 400 คน สว. 150 คน
4. สส. 150 คน สว. 80 คน

28. ข้อใดผิด

1. สส.แบบแบ่งเขต มีจำนวน 400 คน และแบบสัดส่วน มีจำนวน 80 คน
2. สว.มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 76 คน และมาจากการแต่งตั้ง จำนวน 74 คน
3. สส.ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า 30 วัน
4. สส.และ สว.ต้องจบปริญญาตรี

29. ข้อใดมีไม่ใช้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
2. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)
3. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

30. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับชาวโรฮิงญาที่อพยพเข้ามาในไทย

1. มาจากประเทศพม่า
2. มาจากประเทศบังคลาเทศ
3. มาจากประเทศมาเลเซีย
4. มาจากประเทศอินโดนีเซีย

แบบทดสอบวิชาสังคมศึกษา ครั้งที่ 2

1. ข้อใดอธิบายวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้องที่สุด

1. การทำให้ตัวแปรผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญๆ เช่น GDP การจ้างงาน เพิ่มขึ้น
2. การจัดระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ และแบ่งปันผลผลิตในสังคม
3. การจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสังคม
4. การกำหนดสิทธิการครอบครองและเข้าถึงทรัพยากรในการผลิต

2. ข้อใดเป็นรายได้ในทางเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้อง

1. ที่ดิน ทุน แรงงาน การประกอบการ
2. ที่ดิน ค่าเช่า แรงงาน ค่าจ้าง
3. ค่าเช่า แรงงาน ดอกเบี้ย กำไร
4. ค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ย กำไร

3. ปัจจัยในการผลิต ประกอบด้วยอะไรบ้าง

1. ที่ดิน ทุน แรงงาน การประกอบการ
2. ที่ดิน ค่าเช่า แรงงาน ค่าจ้าง
3. ค่าเช่า แรงงาน ดอกเบี้ย กำไร
4. ค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ย กำไร

4. หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึงข้อใด

1. การควบคุมและการบริหารจัดการองค์กรด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
2. การควบคุมและการบริหารจัดการองค์กรที่เอื้อประโยชน์ให้กับทุกคนอย่างเป็นธรรม
3. การควบคุมและการบริหารจัดการองค์กรที่ใช้หลักธรรมมะ
4. การควบคุมและการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและได้กำไรสูงสุด

5. ข้อใดมิใช่หน่วยงานที่คอยคุ้มครองผู้บริโภค

1. สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)
2. สำนักงานอาหารและยา (อย.)
3. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)
4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

6. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)

1. เป็นระบบการแข่งขันที่ใช้กลไกราคาเป็นเครื่องมือ
2. การดำเนินการทางเศรษฐกิจเป็นไปตามแผนงานของรัฐ
3. เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมและความแตกต่างระหว่างชนชั้นทางฐานะเศรษฐกิจ
4. มีการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง

7. ระบบเศรษฐกิจใดที่มีรัฐเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการจัดสรรทรัพยากร การตัดสินใจต่างๆ ขึ้นอยู่กับรัฐบาล

1. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมหรือแบบบังคับ
2. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมหรือแบบตลาด
3. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม
4. ถูกทุกข้อ

8. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยกำหนดอุปสงค์ (demand) หรือความต้องการสินค้าและบริการของผู้บริโภคของมนุษย์

1. รายได้ของผู้บริโภค
2. ระดับราคาสินค้าและบริการที่คาดคะเนในอนาคต
3. การออม
4. รสนิยม

9. ข้อใดเป็นหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารชาติ

1. รับฝากเงินจากประชาชน
2. ปล่อยเงินกู้กับประชาชน
3. ดูแลระบบการเงินประเทศและสถาบันการเงิน
4. ถูกทุกข้อ

10. งบประมาณขาดดุลหมายถึงข้อใด

1. รายได้ของรัฐบาลน้อยกว่ารายจ่าย
2. รายได้ของรัฐบาลมากกว่ารายจ่าย
3. รายได้ของรัฐบาลเท่ากับรายจ่าย
4. รัฐบาลไม่มีเงินสำหรับรายจ่าย

11. แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับแรก เริ่มใช้ครั้งแรก พ.ศ.2504 ตรงกับสมัยใด

1. จอมพล ป. พิบูลสงคราม
2. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
3. จอมพลถนอม กิตติขจร
4. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

12. เป้าหมายสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554 คือ

1. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
2. รายได้ประชากรเพิ่มสูงขึ้น
3. ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย
4. ความพอเพียง

13. ข้อใดคือองค์ประกอบหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. พอประมาณ พอกิน พอใช้
2. มีเหตุมีผล อดออม ประหยัด มีภูมิคุ้มกัน
3. พึ่งตนเอง เกษตรผสมผสาน ประหยัด
4. พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน

14. ดินแบบเกษตรทฤษฎีใหม่อยู่ที่ใด

1. วัดเขาพระพุทธรบาท จ.สระบุรี
2. วัดใหญ่ชัยมงคล จ.อยุธยา
3. วัดบ้านไร่ จ.นครราชสีมา
4. วัดมงคลชัยพัฒนา จ.สระบุรี

15. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกำหนดขั้นตอนของกรรมวิธีการทำฝนหลวง เพื่อให้เข้าใจง่ายๆ ไว้
อย่างไร

1. เลี้ยงให้อ้วน – ก่อกวน – โจมตี
2. ก่อกวน – โจมตี – เลี้ยงให้อ้วน
3. ก่อกวน – เลี้ยงให้อ้วน – โจมตี
4. โจมตี – เลี้ยงให้อ้วน – ก่อกวน

16. การขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศของไทยใช้ท่าเรือใดเป็นหลัก

1. ท่าเรือมาบตาพุด ท่าเรือคลองเตย
2. ท่าเรือสัตหีบ ท่าเรือแหลมฉบัง
3. ท่าเรือคลองเตย ท่าเรือแหลมฉบัง
4. ท่าเรือคลองเตย ท่าเรือกรุงเทพ

17. โครงการอิสเทิร์นซีบอร์ด คลอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดใดทางภาคตะวันออกของประเทศไทย

1. สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง
2. ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา
3. ระยอง ฉะเชิงเทรา ตราด
4. ชลบุรี ระยอง ตราด

18. การรวมกลุ่มระหว่างประเทศในข้อใดมิได้มีวัตถุประสงค์หลักทางด้านเศรษฐกิจ

1. ธนาคาร โลก (World Bank)
2. สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN)
3. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC)
4. การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

19. วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งประชาคมยุโรป คืออะไร

1. ยกกระดับเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก
2. การร่วมมือกันขยายอำนาจทางการเมือง
3. จัดระบบป้องกันมิให้เกิดสงคราม
4. เพื่อช่วยเหลือประเทศด้อยพัฒนา

20. สำนักงานใหญ่ของประชาคมยุโรป ตั้งอยู่ที่ใด

1. กรุงบรัสเซล เบลเยียม
2. กรุงเฮก เนเธอร์แลนด์
3. ลอนดอน อังกฤษ
4. เวียนนา ออสเตรีย

21. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของกลุ่มอาเซียน คือข้อใด

1. จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
2. การขยายการค้า
3. ส่งเสริมการลงทุน
4. ปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม

22. เลขาธิการอาเซียน (ASEAN) คนปัจจุบัน คือใคร

1. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
2. ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์
3. ดร.มหาเธร์ โมฮัมหมัด
4. ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ

23. การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดประจวบฯ มีจุดประสงค์หลักในเรื่องใด

1. ภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค
2. กฎบัตรอาเซียน
3. ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
4. ปัญหาผู้อพยพชาวโรฮิงญา

24. เพราะเหตุใด OPEC จึงได้ชื่อว่าเป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลทางการเมือง

1. เพราะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่
2. เพราะเป็นผู้กำหนดราคาน้ำมัน
3. เพราะมีความร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่น
4. เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวอาหรับ

25. การเป็นสมาชิกองค์การการค้าใด ที่ทำให้ไทยต้องเลือกนำเข้าสินค้าจากองค์การนั้นทดแทนการนำเข้าจากนาฟต้าหรือจากญี่ปุ่น

1. EU : European Union
2. AFTA : Asean Free Trade Area
3. WTO : World Trade Organization
4. ASEAN : Association of South East Asian Nation

26. ประเทศไทยไม่ได้เป็นสมาชิกในข้อใด

1. EFTA
2. ASEAN
3. AFTA
4. APEC

27. องค์การระหว่างประเทศองค์การใด เป็นองค์การระดับภูมิภาคที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะด้านความร่วมมือกันทางทหาร

1. IMF
2. NATO
3. UNESCO
4. GATT

28. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ กุมภาพันธ์ 2548 กำหนดให้สิ่งใดบ้างเป็นภาพลักษณ์ประจำชาติไทย (เรียงตามลำดับสัตว์ประจำชาติไทย – ดอกไม้ประจำชาติไทย – สถาปัตยกรรมประจำชาติไทย)

1. ช้าง - ดอกบัว – ศาลาไทย
2. ราชสีห์ – พุทธรักษา – เรือสุพรรณหงส์
3. ช้าง – ราชพฤกษ์ – เรือสุพรรณหงส์
4. ช้าง – ราชพฤกษ์ – ศาลาไทย

1. การนับปีตามศาสนาอิสลามในปัจจุบันตรงกับข้อใด

1. ฮ.ศ.1122
2. ฮ.ศ.2211
3. ฮ.ศ.1430
4. ฮ.ศ.1340

2. อารยธรรมเมโสโปเตเมียเป็นอารยธรรมสมัยใด

1. สมัยโบราณ
2. สมัยกลาง
3. สมัยใหม่
4. ร่วมสมัย

3. อาณาจักรลังกาสุกะคาดว่ามีส่วนศูนย์กลางอยู่ที่ใด

1. ยะลา นราธิวาส
2. ยะลา สตูล
3. ปัตตานี ยะลา
4. นราธิวาส ปัตตานี

4. เชื้อนพระร่วงหรือทำนบกั้นน้ำในสมัยสุโขทัย เรียกว่า

1. ปสาน
2. สรีดงศ์
3. ทำนบ
4. ฝ่ายแม่ั่ว

5. พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์อักษรโดยดัดแปลงมาจากอักษรขอมและมอญในปีใด

1. พ.ศ.1826
2. พ.ศ.1836
3. พ.ศ.1846
4. พ.ศ.1856

6. สำนักงานตำรวจแห่งชาติเปรียบเทียบกับหน่วยงานใดในสมัยกรุงศรีอยุธยา

1. เวียง
2. วัง
3. คลัง
4. นา

7. เวียง วัง คลัง นา เปลี่ยนชื่อเป็น นครบาล ชลธรรมาธิกรณ์ โกษาธิบดี เกษตราธิการ ในสมัยใด

1. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
2. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
3. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
4. รัชกาลที่ 5

8. สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชมีการค้าขายกับชาติตะวันตกชาติแรก คือ

1. โปรตุเกตุ
2. ฮอลันดา
3. อังกฤษ
4. ฝรั่งเศส

9. แหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของแผ่นดินในสมัยอยุธยาคือข้อใด

1. รายได้จากการค้าผูกขาดสินค้าภายในประเทศ
2. รายได้จากภาษีอากรที่เก็บจากประชาชน
3. รายได้จากเครื่องราชบรรณาการของประเทศราช
4. รายได้จากการค้าขายจากต่างประเทศ

10. แบบเรียนเล่มแรกของไทย คือ

1. ศิลาจารึก
2. ไตรภูมิพระร่วง
3. มวลัยคำหลวง
4. จินตมณี

11. แม่ทัพสำคัญของพม่า ผู้ซึ่งมีอำนาจเด็ดขาดในการบังคับบัญชาการรบก่อนจะเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 คือใคร

1. เนเมียวสีหบดี
2. มังมหานรธา
3. อโนรธามังช่อ
4. มังสินธู

12. ดินแดนใดที่เป็นแหล่งสะสมเสบียงอาหารสำหรับกองทัพพม่าทุกครั้งที่มายกกองทัพมาตีไทย

1. ล้านช้าง
2. ล้านนา
3. มอญ
4. มลายู

13. เหตุการณ์ทางการเมืองของไทยในปัจจุบันน่าจะตรงกับสาเหตุใดของการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2

1. การขัดแย้งและการแย่งชิงอำนาจ
2. การแตกความสามัคคี
3. การฉ้อราษฎร์บังหลวง
4. ความอ่อนแอของกำลังพล

14. เพราะเหตุใดพระเจ้าตากสินจึงตีฝ่าวงล้อมพม่าออกมาก่อนจะเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2

1. คิดตั้งตนเป็นใหญ่
2. มีกำลังสำคัญอยู่นอกเมือง
3. ไม่เห็นด้วยกับยุทธวิธีตั้งรับรักษาพระนคร
4. ทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

15. ผู้ปกครองหัวเมืองชั้นในในสมัยกรุงธนบุรีมีตำแหน่งอะไร

1. เจ้าเมือง
2. ลูกหลวง
3. ผู้รั้ง
4. เสนาบดี

16. ข้อใดคือวรรณกรรมที่เกิดขึ้นสมัยกรุงธนบุรี

1. อิเหนา
2. ลิลิตเพชรมงกุฎ
3. นิราศภูเขาทอง
4. ลิลิตพระลอ

17. กฎหมายตราสามดวงตรงกับรัชสมัยใด

1. รัชกาลที่ 1
2. รัชกาลที่ 2
3. รัชกาลที่ 3
4. รัชกาลที่ 4

18. การสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตรงกับรัชสมัยใด

1. รัชกาลที่ 3
2. รัชกาลที่ 4
3. รัชกาลที่ 5
4. รัชกาลที่ 6

19. โรงพิมพ์หลวงพิมพ์ครั้งแรกเป็นหนังสือแถลงข่าวของทางราชการ เรียกว่า ราชกิจจานุเบกษา ตรงกับรัชกาลใด

1. รัชกาลที่ 4
2. รัชกาลที่ 5
3. รัชกาลที่ 6
4. รัชกาลที่ 7

20. โรงเรียนนายเรืออากาศตั้งขึ้นในสมัยใด

1. รัชกาลที่ 6
2. รัชกาลที่ 7
3. รัชกาลที่ 8
4. รัชกาลที่ 9

21. หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสินค้าผูกขาดและสินค้าต้องห้ามคือหน่วยงานใด

1. กรมพระสุรัสวดี
2. กรมพระคลังสินค้า
3. กรมวัง
4. กรมเวียง

22. นโยบายชาตินิยมและสร้างชาติไทยให้ยิ่งใหญ่โดยใช้สินค้าไทย “ไทยทำไทยใช้ไทยเจริญ” ในสมัยใครเป็นนายก

1. จอมพล ป. พิบูลสงคราม
2. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
3. พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
4. พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร

23. ผู้ที่ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลของพันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร เรียกว่า

1. คณะปฏิวัติ
2. คณะปฏิรูป
3. คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.)
4. คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.)

24. นายสมัคร สุนทรเวช ถูกศาลตัดสินให้พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

1. ศาลยุติธรรม
2. ศาลปกครอง
3. ศาลรัฐธรรมนูญ
4. ศาลทหาร

25. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่เท่าไรของประเทศไทย

1. คนที่ 25
2. คนที่ 26
3. คนที่ 27
4. คนที่ 28

26. ประเทศใหม่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือประเทศใด

1. บรูไนดารุสซาลาม
2. ดิมอร์-เลสเต
3. เวียดนาม
4. ลิงค์โปร์

27. “ปามีร์นอต” หมายถึงข้อใด

1. ศูนย์รวมของแม่น้ำในเอเชีย
2. ศูนย์รวมความเจริญในเอเชีย
3. ศูนย์รวมเทือกเขาทางตอนกลางของเอเชีย
4. ศูนย์รวมความกดอากาศของเอเชีย

28. ยอดเขาที่สูงที่สุดในเอเชีย คือ ยอดเขาใด

1. ซาครอส
2. เอเวอเรสต์
3. หิมาลัย
4. ป่าปี้ร์

29. พายุที่เกิดในมหาสมุทรอินเดีย เรียกว่า อย่างไร

1. ไชโคลน
2. ใต้ฝุ่น
3. เฮอริเคน
4. ทอร์นาโด

30. พายุไต้ฝุ่นที่มีกำลังแรงมากที่สุดคือข้อใด

1. มรสุม
2. ใต้ฝุ่น
3. ดีเปรสชัน
4. ไชนร็อน

31. “ตะวันออกไกล” หมายถึงภูมิภาคใด

1. เอเชียตะวันออก
2. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. เอเชียตะวันตก
4. เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

32. ข้อใดคือแนวแบ่งเขตทวีปยุโรปกับทวีปเอเชีย

1. เทือกเขาอูราล
2. ทะเลสาบแคสเปียน
3. เทือกเขาคอเคซัส
4. ถูกทุกข้อ

33. ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเป็นทะเลที่คั่นกลางระหว่างทวีปใด

1. อเมริกาเหนือ – อเมริกาใต้
2. ยุโรป - แอฟริกา
3. เอเชีย - ยุโรป
4. ออสเตรเลีย - เอเชีย

34. ป่าสนจะเกิดขึ้นอย่างหนาแน่นในลักษณะอากาศแบบใด

1. แบบทุนดรา
2. แบบเมดิเตอร์เรเนียน
3. แบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นสมุทร
4. แบบไทก้า

35. ข้อใดจัดเป็นแม่น้ำนานาชาติ

1. ดานูบ ไรน์
2. เทมส์ เซนส์
3. โวลกา โป
4. เอลบา ดานูบ

36. GRAND CANYON เกิดจากการกระทำของสิ่งใด

1. แม่น้ำ
2. ลม
3. คลื่น
4. แผ่นดินไหว

37. ปัญหาสำคัญซึ่งเกิดในกัมพูชา ซึ่งทำให้กัมพูชาเกิดสงครามกลางเมืองยาวนาน คือปัญหาอะไรเป็นสำคัญ

1. การแข่งขันความเป็นใหญ่ของฝ่ายต่างๆ
2. การนับถือศาสนาต่างกัน
3. การมีเผ่าพันธุ์ต่างกัน
4. การมีพรมแดนที่แตกต่างกัน

38. ปัญหาปาลีสไตน์เกิดจากสาเหตุใดเป็นสำคัญ

1. การขัดแย้งทางเศรษฐกิจ
2. การขัดแย้งทางศาสนา
3. การขัดแย้งเรื่องชนกลุ่มน้อย
4. การขัดแย้งเรื่องดินแดน

39. ความขัดแย้งระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้คือข้อใด

1. การขัดแย้งทาง เศรษฐกิจ
2. การขัดแย้งทางศาสนา
3. การขัดแย้งเรื่องเผ่าพันธุ์
4. การขัดแย้งเรื่องอุดมการณ์ทางการเมือง

40. ทูงหย่าแพรี บริเวณลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี จัดอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบใด

1. เขตภูมิอากาศชื้นภาคพื้นทวีป
2. เขตภูมิอากาศทุนดรา
3. เขตภูมิอากาศอบอุ่น
4. เขตภูมิอากาศชื้นภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก

41. ข้อใดผิด

1. ที่ราบสูงบราซิลเป็นที่ราบสูงที่กว้างใหญ่ในทวีปอเมริกาใต้
2. เทือกเขาแอนดิสในทวีปอัฟริกาจัดเป็นเทือกเขาที่มีความยาวมากที่สุดในโลก
3. ทวีปอัฟริกาเป็นแหล่งผลิตเพชรและทองคำรายใหญ่ที่สุดในโลก
4. ประเทศที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดในโลกในทวีป คือ เนเธอร์แลนด์และฝรั่งเศส

42. ภาวะโลกร้อนเกิดจากการปล่อยก๊าซใดขึ้นได้ในชั้นบรรยากาศมากที่สุด

1. ออกซิเจน
2. คาร์บอนมอนนอกไซด์
3. คาร์บอนไดออกไซด์
4. ซัลเฟอร์ไดออกไซด์